

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AARSPRØVEN OG AFGANGSPRØVERNE

I

HORSENS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1868.

1. TORQVATO TASSO'S BEFRIEDE JERUSALEM. OVERSAT AF ADJUNCT V. J. S. BISTED. (FORTSÆTTELSE.)
 2. SKOLEEFTERRETNINGER. AF RECTOR PROFESSOR F. C. C. BIRCH.
-
-

HORSENS.

H. FOGHS BOGTRYKKERI.

1868.

I.

TORQVATO TASSO'S
BEFRIEDE JERUSALEM.

OVERSAT

Af

V. J. S. BISTED.

(Fortsættelse fra Programmet for 1862.)

Fjerde Sang.

Der holdes Raad i Helvede. De onde Aander stige frem af Afgrunden for at forstyrre det hellige Foretagende. Troldqvinden Armidas Skjønhed og bedaarende Rænker.

1.

Mens Stormskyts bygges rask af flinke Svende,
Og Stunden, det skal bruges, rykker nær,
Da vender Menneskenes Arvefjende
Sit ondskabsfulde Blik mod Korsets Hær;
Og da han seer, hvor de af Iver brænde
Ved deres gode Værk, han Tænder skjær,
Og som en saaret Tyr han lydt sig vaander
Og al sin Kval i Brøl og Suk udaander.

2.

Og da de Christne han vil plat forøde,
Og deres Fald er, hvad han meest attraaer,
Befaler han sit hele Folk at møde
— Et gruligt Møde! — i sin Kongegaard.
Han troer det let, o Daarskab! at omstøde,
Hvad i Gud Herrens Raad der skrevet staaer;
Og mens i Trods mod Gud hans Afsind flammer,
Han glemmer, hvordan Herrens Torden rammer.

3.

Og Hels Trompet den hæse sammen kalder
 Det Folk, som er i evig Skygge sat.
 Da bæve svart de store sorte Haller,
 Og Gjenlyd svarer fjernt i bælmørk Nat.
 Saa stærkt det drøner ei, naar Lynet falder
 Og skrattende fra Himlen farer brat;
 Og Jorden skjælver, naar med stærke Dampe
 Dens Skjød er svangert, ei i saadan Krampe.

4.

Og Underverdens Aander flokkes, hige
 Fra hver en Kant til Helvedkongens Bo.
 O, hvilke fule Skikkelser fremstige!
 Hvor Død og Rædsel dem af Øiet gloe!
 Og nogle have Fødder, Rovdyrs lige,
 Mens Slanger sig som Haar om Panden snoe;
 Og bagtil vimse deres lange Stjerte,
 Udstrakte snart og snoede snart som Snerte.

5.

Der sees Centaurer, Sphinxer og Gorgoner,
 Med Dødningfjæs, og stinkende Harpyer.
 Blandt grulige Cycloper, Geryoner
 En Flok Chimærer Ild og Emmer spyer.
 Hist hvisle Hydrer, hvæse fælt Pythoner
 Til gridske Scyllers Glam; her sees Udyr,
 Som aldrig før i Verden bleve fundne,
 Af mange Former, sært til Eet forbundne.

6.

Til Plutos høire Side nogle træde,
 De andre han tilvenstre Sæde gav,
 Men selv han midt i Kredsen tager Sæde,
 Udstrækkende den lede Kongestav;
 Selv Atlas og den høie Alpekjæde,
 Gibraltar og hvert Fjeld i vilden Hav
 Mod ham Smaahøie synes, naar han reiser
 De svære Horn og med sin Pande kneiser.

7.

Og fra hans Aasyns barske Træk fortrængte
 En skummel Majestæt hvert Mildheds Spor,
 Og Glimt af Øine røde, giftbefængte
 Som ildevarslende Cometer foer.
 Ned paa det laadne Bryst ham Skjægget hængte,
 Der tæt og stridt som Skov om Hagen groer,
 Og som en Afgrund, dyb og fyldt til Bunden
 Med levret Blod, opspiler vidt sig Munden.

8.

Som heden Svovldamp, der af Ætnas Tinde
 Med Drøn og Stank gaaer ud fra dybe Bund,
 Saaledes stankopfyldte Skyer oprinde
 Med Røg og Luer af den fæle Mund.
 Og mens han taler, holder Hydra inde,
 Forstummer Glammet brat af Helveds Hund,
 Staaer stil Cocytus, skjælv Helveds Sale,
 Hvis stærke Drøn gjentage Drottens Tale:

9.

„I Dybets Aander, I, som burde throne
 Høit over Solen, eders Bo, til ned
 I styrtedes med mig fra Lysets Zone
 Hiin store Dag. Hvad Grunden var, I veed.
 Den Anden frygted, nidkjær for sin Krone,
 Vor Id og Daad; han blev os gram og vred
 Og styrer Kloderne nu, som ham tykkes,
 Mens som Oprørere vi undertrykkes.

10.

Og fra den straalere Dag, vor Længsel,
 Den gyldne Sol, den blanke Stjernerad
 Han drev os ned i dette mørke Fængsel
 Og nægter os den Rang, vi før besad.
 Og dertil — ak, hvor øger det vor Trængsel,
 Naar vi det mindes, og vort bittre Had! —
 Gav han vor skjønne Plads i Himmellandet
 Til Mennesket, af Stov og Aske dannet.

11.

Til vort Fordærv han, ei tilfreds med dette,
 Gav sin Eenbaarne hen i bitter Død.
 Og denne vovede sin Fod at sætte
 I Helveds Riger; deres Port han brød,
 Og mangan Sjæl, som tilkom os med Rette,
 Som Bytte førte han til Himlens Skjød,
 Hvor seierrig sit Indtog han mon holde
 Og Helveds Banner til vor Tort udfolde.

12.

Dog, hvo har ikke hørt vor gamle Klage?
 Hvi skulde jeg oprive gamle Saar?
 Har han vel hidtil ophørt os at plage,
 Hvori har han forandret sig og naar?
 Lad os ei tænke paa de svundne Dage,
 Men paa, hvordan han krænker os iaar:
 Til sig han alle Folkeslag vil kalde
 Og samle ved sit Alters Fod dem alle.

13.

Skal vi sorgløse da, mens Tiden rinder,
 See til, som var det ei Bekymring værd,
 Hvor hans trofaste Folk med hver Dag vinder
 I Asien større Magt? At for dets Sværd
 Judæa bøier sig, at uden Hinder
 Hans Navn sig breder mægtigt fjernt og nær,
 At det i nye Sprog og Hymner æres,
 Og at i Ærts og Marmor det indskjæres?

14.

At vore Billeder i Støvet slænges,
 At vore Altre vies til ham, og at
 Til ham kun Gaver der i Templet hænges
 Og offres Virak, bringes gylden Skat;
 At vi med al vor Kunst reent ud fortrænges,
 Hvor før hvert Tempel var af os besat,
 At alle Sjæle Huldskab os opsiges,
 Og Pluto bliver ene i sit Rige?

15.

Umuligt! Thi endnu er ei forsvundne
 Den Aand, det bolde Mod, som Verden saae,
 Da vi, med stærke Luesværd ombundne,
 I Kamp mod Himmelriget turde gaae.
 Skjændt vi — det nægtes ei — blev overvundne,
 Ei Tankens Kraft og Mod det skorted paa.
 Vel har os Lykken dengang Seir ei undet;
 Dog blev vort kjække Sind uovervundet.

16.

Men jeg for længe taler! Her, Venner,
 Mit Haab, min faste Styrke! Lad paa Stand
 De Christne knuses under eders Hænder,
 Før de forstærke sig; før Jødeland
 I lyse Luer allevegne brænder,
 Lad slukkes denne vidt udbredte Brand!
 Gaaer blandt dem ind, udrydder hele Hoben
 Og bruger Listens snart, snart Magtens Vaaben.

17.

Min Villie deres Skjæbnes Styrer være!
 Lad En omstreife vildt, En slaaes ihjel
 Og En umandig Elskovs Lænker bære
 Og sælge for et Blik, et Smiil sin Sjæl!
 Lad Folket, oprørsk, deelt i fjendske Hære,
 Sit Væрге vende mod sin Styrer selv!
 Lad Leiren splittes ad for alle Vinde,
 Og lad det sidste Spor af dem forsvinde!“

18.

Ei vented Aanderne, som Fjendskab bare
 Mod Gud, paa deres Herres sidste Ord.
 De fløi at gjensee Himlens Lys de klare
 Ud fra den dybe Nat; med Larm de foer
 Som Hvirvelvinde, der med Hviin udfare
 Fra deres Grotter i den sorte Jord
 For at formørke Himlen, Alt oprøre
 Og Krig med Landet og med Havet føre.

19.

Og af de rappe Vinger baarne, sprede
 De sig paa Stand til hver en Verdens Kant,
 Og flux de snue, erfarne Rænkesmede
 Til nye Snarer snilde Traade spandt.
 Sig, Musa, du, hvordan de Christne lede
 De første Tab, som af hiin Kilde randt!
 Du kjender det; men af, hvad længst er svundet,
 Til os en Gjenklang svag kun Vei har fundet.

20.

I Damask, og saa langt dets Scepter naaede,
 Bød Hydraot, en Troldmand, fyrstelig
 Af Byrd og vidt berømt, der ivrigt spaaede
 Som Yngling alt og siden gransked sig
 Til Mester, — dog forgjæves; thi en Gaade
 Ham blev Udfaldet af den dunkle Krig.
 Fixstjerner og Planeter aabenbared
 Sandheden ei, og Helved falsk ham svared.

21.

Han troer — hvor Mennesket dog gaaer iblinde,
 Og hvor dets Domme dog slaae sjelden til! —
 At Himlen Vestens Hær fra Seirens Tinde
 I Død og Undergang nedstyrte vil,
 Og at Ægyptens Folk skal Palmen vinde
 Tilsidst i Krigens vevlrigt Spil;
 Thi vil han, at i Seirens Frugt og Ære
 Hans Folk engang skal meddeeltigt være.

22.

Men da saa kjæk ham Frankerhæren tykkes,
 At selv en Seir for dyrt ham vilde staae,
 Hvorledes Christenfolkets Magt udstykkes
 Og først opløses kan, han pønsker paa,
 At ved Ægyptens Hjælp det kunde lykkes
 Dem i et Hovedslag tilsidst at slaae.
 Glad seer den onde Engel, hvad han tænker,
 Og nærer med sin Ild de onde Rænker

23.

Og giver Raad og viser ham, hvorlunde
 Hans Anslag bedst kan lykkes. Kongen har
 En Broderdatter, som i alle Munde
 Blandt Østens Døttre Skjønhedsprisen bar.
 Hvad Qvindekløgt og Trolddomskunster kunde
 Formaae, dermed hun sært fortrolig var.
 Han kaldte hende, gav sin Plan tilkjende
 Og overdrog Udførelsen til hende.

„Du Hulde, som bag Haarets gyldne Bølger,“
 Saa taled han, „graahærdet Mands Forstand
 Og Heltesjæl i Jomfrubarmen dølger,
 Alt i min egen Kunst min Overmand!
 En mægtig Plan jeg grunder paa, hvis Følger,
 Hvis du mig hjælper, skulle sees paa Stand.
 Den Væv, den Gamle har begyndt med Læmpe,
 Skal du fuldføre kjækt og dristigt kjæmpe.

Midt ind i Fjendens Leir du dig forføie;
 Brug Qvindelist, som vækker Kjærlighed,
 Og bed med Honningord, med fugtigt Øie
 Og dybe Suk, som Stemmen qvæles ved,
 At Skjønhed, smeltet hen i Graad, maa bøie
 Selv de Steenhaarde for din Villies Med.
 Forvovenhed med Blyheds Slør du dække
 Og over Løgnen Sandheds Kaabe lægge!

Fang Gotfred selv — o, var det muligt bare! —
 I hulde Bliks og fager Tales Net,
 Saa han forelsket lader Krigen fare,
 Den nys begyndte. Mægter du ei det,
 Drag dog hans bedste Kjæmper i din Snare,
 Og slut dem ind, hvor Ingen udfries let!“
 Han føied til, da klaret var alt Andet:
 „Alt tilladt er for Troen, Fædrelandet.“

Armida, som sig stolt ved Magten glæder,
 Der boer i hendes Skjønhed, Kjøn og Aar,
 Samtykker, og mod Aften hun betræder
 Lønlige Stier, og, fuld af Haab, hun gaaer
 Mod tappre Hære, Mænd i Pandserklæder,
 Kun rustet med sit Skjørt og fagre Haar;
 Om hendes Bortgang falske Rygter spredes
 Blandt Folket, som med Flid paa Vildspor ledes.

Did, hvor i Solen Frankens Telte lue,
 I nogle Dage naaer hun, og saasnart
 Den skjøne Fremmede sig der lod skue,
 Fik Tungen travlt, og Blikket blev ei spart,
 Som naar der pludselig paa Himlens Bue
 Ved Dag et Stjernelys fremstraaler klart.
 Den ubekjendte Skjøne man omringer
 At høre, hvem hun er, og hvad hun bringer.

Saa skjønt et Syn ei saaes blandt Argos's Qvinder
 Og ei blandt Cyperns, Delos's fagre Møer.
 Guldhaaret snart af Slørets Snee fremskinner,
 Snart straalere atter det foruden Slør,
 Som Solen, naar det tætte Skylag svinder,
 Snart gjennem Skyens Gitter Guldets strøer,
 Snart heel og mægtig gjennem Skyen bryder
 Med dobbelt Glands og dobbelt Dag udgyder.

30.

Nye Bølger Vindens Leg i Haaret danner,
 Det alt Naturens Haand har kruset blødt;
 Med indadvendt, halvt aabent Blik hun stander,
 Hvori forborgen Elskov drømmer sødt,
 Og paa det skjøne Aasyn yndigt blander
 Sig Filsbeens hvide Skjær med Rosens Rødt,
 Men Munden, som udaander Elskovsstrømme,
 Er under Rosens Eneherredømme.

31.

Den skjøne Barm ved Sneens Farve blænder,
 Og denne Snee imod Naturens Bud
 Opflammer Elskovs Ild og Hjerter tænder,
 Halvt synlig, halvt fordulgt bag lette Skrud,
 Som det forvovne Blik tilbage sender,
 Og, skinsygt, viser det fra Skranken ud,
 Naar det vil overstige sine Grændser,
 Som den forelskte Tanke dog ei ændser.

32.

Som Lysets Straale gjennem Vandet skinner
 Og i Chrystallet baner sig en Sti
 Uskadt den Sammenhæng, som fast forbinder
 Til Heelhed alle Delene deri,
 Saa skuer Tankeblikket uden Hinder
 Den sjeldne Skjønheds hele Harmoni
 Igjennem Draperiet, som den dækker,
 Og stærke Luer det i Sjælen vækker.

33.

Frem skred hun, priist, af Elskovsblik omsvævet,
 Ukyndig ladende, skjøndt hun det saae,
 Ja skjøndt af lønlig Glæde Hjertet bæved,
 Thi Held og Seir nu trygt hun stoled paa.
 Men da hun standsed og en Fører kræved,
 At snart hun kunde Folkets Høvding naae,
 Lod Gotfreds egen Broder sig besnære,
 Eustaz, og vilde hendes Fører være.

34.

Lig Sommerfuglen, der i Lyset ender,
 Af Skjønheds stærke Glands han drages til,
 Og Øinene, som hun mod Jorden vender
 Med blysom Ynde, nær han skue vil.
 Da mod hans Sjæl et Flammeblik hun sender,
 Som den opfanger strax, som Tønder Ild,
 Og han til hende taler, — Ungdomsblodet,
 Af Elskov gjennemglødet, gav ham Modet —:

35.

„Du hulde Mø! — hvis du da er en Qvinde;
 Thi du er ei en jordisk Qvinde lig,
 Og ingen Evadatter nogensinde
 Af himmelsk Skjønhed fik en Deel saa rig —
 Hvor er du fra? Hvad vil hos os du finde?
 Og hvilken gunstig Skjæbne bringer dig?
 O svar, at vi tilbørlig dig maae ære
 Og knæle for dig, om det saa bør være.

36.

Hun svared: „I for fagre Ord du klæder
 Din Roes til mig; ei blot en Dødelig,
 Nei, En, som alt er død for Livets Glæder
 Og kun for Sorgen til, du seer i mig.
 Vanskjæbne drev mig hid til disse Steder;
 En fremmed, hjemløs Pige vender sig
 Idag med Haab til Gotfred i sin Smerte,
 Thi Rygtet priser høit hans milde Hjerte.

37.

Hvis, som det lader, du er god af Sinde,
 Skaf Adgang mig til eders Drot!“ Og han
 Gjenmæled: „Megen Gunst, du ædle Qvinde,
 Han skjænker mig; du traf den rette Mand,
 Og ingen bedre Fører kan du finde
 End mig, hans Broder; Ingen tale kan
 Din Sag som jeg; frit kan du, jeg det lover,
 Hans Scepter og min Kaarde raade over.“

38.

Og fjernt fra Hoben flux han hende førte,
 Hvor mellem Kæmper sad den Herre god.
 Ærbødig neied hun sig, ei man hørte
 Et Ord af hende; taus og bly hun stod;
 Men hendes Frygt og Rødmen Helten rørte,
 Som trøstende bød hende fatte Mod,
 Og med en Røst, hvis Sødme Sjælen lænker,
 Udfolded hun omsider sine Rænker:

„Seirsæle Drot, hvis Navn til alle Egne
 Udbreder sig med Glands saa straalrig,
 At Folk og Konger det for Ære regne
 Endog at slaaes af dig i ærlig Krig!
 Din bolde Færd er skattet allevegne,
 Selv Fjender agte dig, ja elske dig,
 Og derfor de, i Tillid til dit Rygte,
 Med Haab om Hjælp til dig i Nøden flygte.

Skjøndt jeg er født og fostret i den Lære,
 Du har forfulgt og vil udrydde nu,
 Jeg haabe tør, du vil min Støtte være,
 Opreise vil min faldne Throne du.
 Mens Andre Hjælp af egen Slægt begjære
 Mod Fremmedes erobringslystne Hu,
 Saa søger jeg, forskudt af mine Venner,
 Hjælp mod mit eget Blod hos dettes Fjender.

Kun du kan give mig, hvad mig blev røvet,
 Mit Kongerige; du kun Redning veed.
 Din stærke Haand er vist ei mindre øvet
 I Redningsværk end i at bryde ned.
 Ei blot at træde Fjendens Magt i Støvet
 Er herligt, skøn er og Barmhjertighed;
 Og vandt du Roes ved at erobre Riger,
 Din Roes ved mit at gjenoprette stiger.

42.

Og selv om Troens Forskjel dig forbyder
 At høre Bønnen, følge Hjertets Krav,
 Den Tro, dit milde Hjerte mig indgyder,
 Er fast, den skal jeg ikke sviges af.
 Den Gud, som over hele Jorden byder,
 Han veed, at Haab om Hjælp du aldrig gav
 Med større Skjel. Men, at du Alt kan kjende,
 Hør mine Fjenders Svig og min Elende!

43.

Min Fader, Arbilan, var Purpret nægtet
 Ved Fødsdens Kaar; dog vandt en Throne han,
 Da han Cariclia, den Fagre, ægted,
 Der skjænkede ham til Arv sit skønne Land,
 Damascus, da i Døden hun forsmægted,
 Fast før en Datterlil hun gav sin Mand,
 Og af den Dødes Skjød blev jeg udreven,
 Min Fødselsdag var Moders Dødsdag bleven.

44.

Dog neppe fem Aar fra den Dag, da Moder
 Med Himmelens omskifted Støvets Dragt,
 Bortkaldtes Fader og til hine Kloder,
 Hvor evigt vist fornyes Adskiltes Pagt.
 Hans Stat og Datter blev betroet hans Broder,
 Ham, hvem han elskede af al Sjælens Magt,
 Saa, hvis en jordisk Barm kan Troskab gjemme,
 Da burde sikkert her den have hjemme.

45.

Da Værgemaalet var ham overdraget,
 Mit Vee og Vel saa grant han vared paa,
 At ærligt Frændesind man kun opdaged,
 Og Troskab kun og Kjærlighed man saae,
 Hvad enten Troskab allerede da var Flaget,
 Hvorunder andre Planer skjulte laae,
 Hvad eller han det ærligt monne mene,
 Thi med sin Søn han vilde mig forene.

46.

Vi voxed begge; men af Ridderdyder
 Og ædle Kunster Intet lærte han.
 Alt Skjønt og Ædelt, som en Yngling pryder,
 Var ham imod og over hans Forstand.
 Et hæsligt Ydre dækked indre Lyder,
 Og Hjertets Hovmod gridske Lysters Brand;
 Raat er hans Væsen, Alt ham ilde klæder,
 Udmærket er han kun i onde Sæder.

47.

Jeg skulde være denne Uslings Kone,
 Saa var min Onkels Plan, det blev mig klart;
 Med ham jeg skulde dele Leie, Throne,
 Det sagde han tilsidst mig aabenbart.
 For med den smukke Plan mig at forsoner
 Blev Ord og Kløgt og Rænker ikke spart,
 Dog lod jeg aldrig mig et Ja aflokke
 Og aldrig i mit tause Afslag rokke.

48.

Hans onde Hu, da han sin Plan saae strande,
 Klart i den skumle Mine skreven stod,
 Jeg saae mit Livs Historie paa hans Pande,
 Der al min Fremtids Vee sig læse lod;
 Uhyggelige Syn fra Drømmens Lande
 Om Natten røved mig hver Slummer god,
 Saa tung en Steen sig paa mit Hjerte lagde
 Og Angest svar, som Uveir forudsagde.

49.

Tidt Moders Skygge for mig frem sig stilled
 Med smertefulde Træk og Kinden hvid,
 Ak, hvor forskjellig fra det hulde Billed,
 Som ofte for mig stod i Lykkens Tid.
 „Fly, Datter min! Dit Liv er her paa Spillet;“
 Skreg hun, „spild ei et Øieblik; thi vid:
 Med Dolk og Gift han søger ufortrøden,
 Den onde Mand, at sende dig i Døden.“

50.

Omsonst dog om det Uundgaaelige
 Mit Hjerte mindet mig; thi Raadvildhed
 Er Barnets Lod; der stod jeg stakkels Pige,
 Af Frygten lammet, uden Maal og Med.
 At flygte som en Tigger fra mit Rige
 Og gaae frivillig i Udlændighed
 Var mig fast mere tungt end Øiet lukke
 Der, hvor det først sig aabned i min Vugge.

51.

For Døden grued jeg; men midt i Nøden
 Jeg savned Mod at flye den, og at ei
 End meer jeg skulde selv fremskynde Døden,
 Jeg lod ei see min Rædsel, saa at jeg
 I evig Qval, i Angstens Febergløden
 Ved hvert et Fjed saae Snarer paa min Vei,
 Som den, der hvert Minut i Dødsangst bæver,
 Fordi et Sværd ham over Nakken svæver.

52.

Da kom en Dag — blev jeg til Naade tagen
 Af Skjæbnen eller gjemt til Værre kun? —
 En Mand fra Kongens Gaard, som var opdragen
 Fra Lille hos min Fader; af hans Mund
 Erfor jeg, i den Grummes Raad var slagen
 Alt nu den til min Død bestemte Stund;
 Paa Kongens Bud han selv før Aftenrøden
 Mig i et Bæger skulde række Døden.

53.

Hertil han føied; at jeg kunde vente
 Ved Flugt kun at forlænge Livets Traad;
 Og da jeg ingen anden Hjælper kjendte,
 Tilbød han selv mig Hjælp med Raad og Daad
 Og ved sin Trøst til Mod mit Mismod vendte,
 Saa jeg, da Frygten havde tabt sin Braad,
 Besluttet brat, naar Himlen ret blev dunkel,
 Med ham at flye fra Fædreland og Onkel.

54.

Da Natten meer end vanlig sort oprinder
 Og huldt os svøber i sit tætte Slør,
 Gaaer jeg med mine troe Ledsagerinder,
 To mig i Trængslen fuldt hengivne Møer.
 Men til min Fædrebyes de høie Tinder
 Jeg vender Blikket gennem Taaresøer;
 Det kan ei see sig mæt, ei rives kan det
 I Afskedssmertens Stund fra Fødelandet.

55.

Og Tanken drog ad samme Vei som Øiet,
 Og fast uvillig Foden fremad skred,
 Som naar et Skib, i Hjemmets Havn fortøiet,
 Brat ved en Stormvind rives fra dens Bred.
 Den Nat og næste Dag vi gjennempløied
 Et veiløst Land foruden Spor af Fjed,
 Da skjænked os tilsidst en Tilflugt sikker
 En Borg, som paa mit Riges Grændse ligger.

56.

Det var Arontes Borg, som os omsluttet,
 — Saa hed min Følgesvend og Redningsmand —;
 Men da Forrædren seer, at jeg er smuttet
 Af Garnet og ei længer dræbes kan,
 Da fnyser han, og rasende paaduttet
 Han os sin egen sorte Niddingsplan.
 Mod ham vi tvende skulde have prøvet
 Den Udaad, som han ei mod mig fik øvet.

57.

Aront, saa løi han, havde jeg bestukket
 Til i hans Viin at blande Gift, for saa,
 Naar min Formynders Øie først var lukket,
 Af Ingen avet, uden Tøile paa,
 I tusind Bolerarmes Favntag vugget,
 At følge min Naturs ublue Attraa.
 Og dog, gid Himlens Ild maa mig fortære,
 Før jeg forbryder mig mod Tugt og Ære!

58.

Hvor tung hans Hunger efter mine Skatte
 End var mig, og hans Tørst at see mit Blod,
 Var dog den Plet, han paa min Ære satte,
 En større Sorg, som nager Hjertets Rod.
 Og, ræd for Folkets Vrede, den Forhadte
 Et Væv af Løgn og Sandt saa snildt har snoet,
 At, fuldt af Tvivl og uden sig at væbne,
 Mit Folk har overladt mig til min Skjæbne.

59.

Og skjøndt han nu mit Scepter har i Hænde
 Og bærer Kronen, som jeg fødtes til,
 Han vil min Nød og Skjændsel dog ei ende,
 Men driver videre sit grumme Spil.
 Aront vil i hans Borg han indebrænde,
 Hvis han ei selv sig overgive vil,
 Og ei blot Krig bebudes mig og Mine,
 Han truer os med Død og grusom Pine.

Det skeer, saa siger han, for ud at slette
 Hans Aasyns Blusel i en blodig Tvæt,
 For Torten, jeg har voldt, at gjenoprette
 Og hæve fra Beskjæmmelsen vor Æt.
 Men Frygt er Grunden, den kun er den rette,
 At jeg mit Scepter, som han vandt saa let,
 Skal gjenerhverve; først naar jeg forsvinder,
 Paa min Ruin hans Magt en Grundvold vinder.

Og dette Haab, hvori hans Sjæl sig vugger,
 Det naaer den Gud foragtende Tyran;
 Hvis du ei hindrer det, i Blod han slukker
 Det grumme Had, som Graad ei slukke kan.
 Et faderløst, uskyldigt Barn, jeg sukker
 Til dig, o Herre, vær min Redningsmand!
 Og Taarerne, som paa din Fod nu flyde,
 Lad dem mig frie fra Blodet at udgyde.

Lad denne Haand, for hvilken Voldsmænd blødte,
 Lad denne Fod, som Uret træder ned,
 Hiin Seierskraft, der mægted at beskytte
 Gjenreiste Helligdomme, skjænke Fred
 Til mig, som kun i dig end saae en Støtte!
 Mit Land, mit Liv af din Barmhjertighed
 Jeg haaber, skjøndt jeg veed, jeg dig ei rørte,
 Hvis ei Fornuft og Retfærd Sagen førte.

63.

Du, hvem Gud gav for Retten aabent Øre,
 Og Magten til at gennemføre den,
 Bevar mit Liv; dig selv skal da tilhøre
 Mit Land, naar du har vundet det igjen.
 Tillad mig blot herfra med mig at føre
 Af denne Heltering ti kaarne Mænd,
 Da har jeg nok til at gjenvinde Reden,
 Thi Folket og dets Raad ei svigter Eden.

64.

En høit betroet Mand, som skal forvare
 En lønlig Port, vil for os aabne den,
 Ja ind i Kongeborgen uden Fare
 I Nattens Mulm os lede; denne Ven
 Mig raader til hos dig at søge bare
 En ringe Hjælp; thi faa af dine Mænd,
 Det veed han, meer end mange Snese magter,
 Saa høit dit Banner og dit Navn han agter.“

65.

Mens taus hun venter paa, hvad han vil svare,
 Bøn taler ud af hendes Øine to;
 Men Gotfred vakler, kan ei Tvivlen klare,
 Modsatte Tanker lade ham ei Ro:
 I Hedningpigen frygter han en Snare,
 — Den, som ei troer paa Gud, kan ei man troe, —
 Og dog han røres dybt ved Pigens Smerte,
 Medynk døer aldrig i et ædelt Hjerte.

66.

Og ikke blot hans Hjertelag, det milde,
 Ham skynder til at høre, hvad hun bad,
 Men ogsaa Sagens Gavn: det var ei ilde,
 Om den, som i Damask paa Thronen sad,
 Var Gotfreds lydige Vasal og vilde
 Hans Planer bane Vei og fra sin Stad
 Ham sende Penge, Vaaben og Soldater
 Imod Ægypten og dets Hjelpestater.

67.

Mens Øiet han i Tvivl mod Jordan vendte
 Og droges hid og did paa Tankens Flod,
 Den unge Mø sin hele Sands anspændte,
 Og hendes Blik hans Aasyn ei forlod.
 Men da saa længe hun paa Svar maa vente,
 Hvor snart hun haabed Seir, sank hendes Mod.
 Tilsidst han afslog hendes Bøn, men lagde
 Heelt mildt og venligt sine Ord og sagde:

68.

„Hvis ei den Gjerning, Herren os befaled,
 Udfordred, at vi alle blive nær,
 Forgjæves ei du skulde have talet,
 Du skulde fundet Ynk ei blot, men Sværd.
 Men førend Herrens Hjord jeg har husvalet
 Og frelst af Trældom disse Mure her,
 Bør jeg for din Skyld ikke dele Leiren
 Og standse Hæren paa dens Vei til Seiren.

69.

Jeg lover dig (mit Ord i Pant du tage;
 Det sviger ei, derpaa dig trygt forlad!),
 Naar engang af uværdig Trældoms Plage
 Er friet Herrens dyrebare Stad,
 Dit tabte Rige skal du faae tilbage,
 Thi vore Hjerter rørtes, da du bad;
 Men hjerteløs mig vilde Hjertet gjøre,
 Hvis Herrens Kald ei først det lod mig høre.

70.

Ved disse Ord sit Hoved Pigen bøied
 Og stirred ufravendt en Stund mod Jord,
 Derpaa hun brød med Smertens Dug i Øiet
 Og sorgfuldt Aasyn ud i disse Ord:
 „Saa grunt som min blev Ingens Skjæbne føiet,
 At altid Nøden bliver lige stor,
 Og milde Hjerter, bløde Sind forstenes,
 Fordi hvert gunstigt Kaar skal mig formenes.

71.

Hvi jamrer jeg! Der er ei Haab tilbage,
 Ved Bønner smeltes Hjerter længer ei:
 Thi røres du ei ved min bittre Klage,
 Mon til min Fjendes Bryst den finder Vei?
 Dog vil ei dig for Haardhed jeg anklage,
 At paa min ringe Bøn du svared Nei,
 Det Himlen er, som al min Jammer sender
 Og bort fra mig dit milde Hjerte vender.

72.

Det er ei dig, o Drot, som mig forstøder;
 Nei du er god, kun Skjæbnen er mig haard.
 Du grumme Fatum, du mit Livs Forøder,
 Giv Døden som det sidste milde Kaar!
 Mit Hjerte længst for Fader, Moder bløder,
 Dem du rev bort i deres Dages Vaar,
 Det var ei nok: udplyndret og i Lænken
 Jeg skal som Offer gaae til Slagterbænken.

73.

Men Ærens Lov forbyder mig, en Qvinde,
 At dvæle her i dine Stridsmænds Rad.
 Hvor skal jeg da tye hen, hvor skal jeg finde
 Et Fristed vel for Avindsmandens Had?
 Er der saa langt, som Solens Straaler skinne,
 En Dør, som Guldets aabner ei? Men hvad?
 Min Død er vis, hvi skulde jeg den vente!
 Med denne Haand jeg vil den selv mig hente.“

74.

Nu taug hun, og paa Kinden syntes gløde
 En kongelig og ædel Vredes Mod;
 Med Miner, hvori Sorg og Harm sig møde,
 Som om hun vilde vandre bort, hun lod,
 Imens ustandset hendes Taarer fløde,
 Af Sorg og Vrede født, en blandet Flod,
 Der, hvor de bryde frem af Øiets Kilde,
 I Solens Lys som klare Perler spille.

75.

Og Kinderne, hvor disse Strømme glide,
 Som standses først af Klædebonnets Bræm,
 See ud som Blomster, røde mellem hvide,
 Naar Duggens Taageslør omsvøber dem,
 Og naar i Gry mod Morgenvinde blide
 Den endnu lukte Kalk de strække frem,
 Imens Dagmoder, hvem det Syn henrykker,
 Forelsket sine Lokker med dem smykker.

76.

Men disse klare Taarer, som nedrinde
 Saa smukt paa Kind og Barm, de sneg paa Stand
 Med Ildens Evne gennem tusind Sinde
 Sig lønlig frem og tændte dem i Brand.
 O Kunst af Amor! som kan Gnister vinde
 Af Graad og tænde Hjerter an med Vand;
 Skjøndt stedse mod Naturens Lov du kobbler,
 Du stedse dog ved den din Magt fordobler.

77.

Den falske Graad selv rørte baardest Kriger,
 Og mangen ærlig Taare lokked den
 Paa Kind; medlidende hvert Hjerte siger:
 Hvis Gotfred bliver ubønhørlig end,
 Da maa han være fostret af en Tiger
 Og baaren af en Klippes haarde Lænd,
 Om ei af Bølgen, som med Fraade bruser,
 Den Grumme, som saa skjönt et Hjerte knuser.

78.

Mens Andre mumled, men ei tale turde,
 Eustaz hiin unge kun, af Elskovs Ild
 Og Medynk hed, heelt dristig tog til Orde,
 Treen frem, og saa han taled Drotten til:
 „O Herre Broder, meer end det sig burde,
 Din Villie holder fast ved, hvad den vil,
 Hvis ei den nu sig lidet lader lede,
 Ved hvad vi alle ønske, alle bede.

79.

Jeg mener ei, at Fyrsterne, som byde,
 Hvis Omsorg Folkets Gjerning ledes ved,
 Skal gaae herfra, Beleiringen afbryde
 Og lægge deres store Pligter ned.
 Men blandt os frie Riddere, som lyde
 Foruden Tvang og sær Ansvarlighed,
 Har du vel Lov ti Kjæmper at udtage
 Til for en krænket Ret i Kamp at drage.

80.

Thi Herrens Kald den Mand sig ei unddrager,
 Som værner en uskyldig Lillievand,
 Og Offer, som i Sandhed Gud behager,
 Er Bytte fra en fældet Udaadsmand.
 Om ei til Fordelen jeg Hensyn tager,
 Som af slig Leding sikkert ventes kan,
 Saa nøder Pligten mig; thi os forbinder
 Vort Ridderløfte til at hjælpe Qvinder.

81.

Nei, det skal spørges ei i Frankers Rige,
 Og hvor man agter ærlig Ridderfærd,
 At vi for Farer og for Møie vige,
 Naar Ret og Hjertets Røst os kalde; her
 Jeg lægger Pandsret og min Hjelm tillige
 Dertil mit Sværd og agter mig ei værd
 At tøile Gangeren og Vaaben røre
 Og vil ei mere Navn af Ridder føre.“

82.

Saa taled han. Hans Ordensfæller alle
 Med høie Raab istemmede hans Ord;
 Idet de Raadet godt og gavnligt kalde,
 Bestorme Gotfred de i enigt Chor.
 „Jeg maa da,“ svared han, „tilføie falde
 Og trodser ei en Enighed saa stor;
 Saa lad os denne Qvinde tilfredsstille,
 Ei, som jeg vil, det skee, men som I ville.

83.

Men hvis for Gotfreds Raad I Agt end bære,
 Da dæmper Lidenskaben i jert Bryst!“
 Han taug; spildt vilde længer Tale være;
 Hans Ja de hørte grant, det Andet løst.
 Hvor kan en deilig Qvindes Graad besnære,
 De søde Ord, den elskovsfulde Røst!
 Og gyldne Baand de skønne Læber spinde,
 Som Sjæle til den Fagres Villie binde.

84.

Eustaz paa hende kalder. „Skjønne Qvinde!“
 Saa taled han, „glem Frygt og Smerte kun!
 Thi snart du skal hos os den Bistand finde,
 Som helst du ønsker dig.“ I samme Stund
 Armidas Øienstraaler atter skinne,
 Hun smiler, og saa deilig synes hun,
 At hendes Skjønhed Himlen selv bedaarer,
 Da med sit Slør hun tørrer sine Taarer.

85.

Saa lod hun hulde Ord fra Læben flyde
 Til Tak for deres hulde Løfte, som
 I hendes Hjerte evigt skal gjenlyde
 Og prises høit i Verden viden om.
 Veltalende de stumme Miner tyde
 Alt, hvad paa Tungen ei til Udtryk kom;
 Saaledes under hykkelsk Mine dækkes
 Den fule Plan, at ingen Mistro vækkes.

86.

Og da den unge Mø saae Lykken smile
 Til dette første Værk af hendes Svig,
 Besluttet hun mod Maalet frem at ile,
 Før hendes Plan blev uopnaaelig;
 Med elskovsfulde Miner, Blikkets Pile
 Trods Circe, trods Medea hjælpe sig
 Og med Sirenesang for sig at smelte
 Og dysse selv de meest aarvaagne Helte.

87.

Hver Kunst hun øver, hvorved hun kan drage
 I Elskovsnettet stedse Fleer og Fleer,
 Vil ei med samme Aasyn hver behage,
 Men skifter ofte Miner og Maneer;
 Snart holdes Blikket kydisk og bly tilbage,
 Og snart førførerisk omkring hun seer;
 Snart Tøilen hun, snart atter Sporen prøver,
 Alt som en Elsker blusser eller tøver.

88.

Og hvis forsagende sig En lørriver
 Og søger Elskovstanken at forslaae,
 Ham med et huldrigt Smil hun Mod indgiver,
 Ham hviler Øiet ømt og længe paa,
 Til hun den dorske Modløshed fordriver
 Og atter vækker Haab og stærk Attraa
 Og puster Elskovsilden op i Lue
 Og fjerner Frygtens Iis, som den vil kue.

89.

Men hvis for iltert frem en Anden farer,
 Først ved den blinde Guds forvovne Haand,
 Mod ham paa Blik og Elskovsord hun sparer
 Og vækker Frygt og lægger paa ham Baand;
 Dog af og til et Mildhedsskjær opklarer
 Den strænge Pande, at i Mandens Aand
 En gavnlig Frygt ei Haabet dræbe skulde,
 Men Elskov ægges ved den Skjønnes Kulde.

90.

Snart atter træder hun en Stund tilside,
 Forstiller sig og, Sorgens Billed lig,
 Fremhykler hun i Øiet Taarer stride
 Og tvinger dem igjen; ved saadan Svig
 Troskyldige hun bringer til at lide
 Og til at smelte hen i Graad med sig.
 Hun hærdet Elskovs Piil i Medynks Flamme,
 At den til Døden Hjerterne maa ramme.

91.

Derpaa, ret som om hendes Kummer endte,
 Og Haabet vaagnet pludselig paany,
 Til Elskerne hun Fjed og Tale vendte,
 Mens Sorgens Spor af Panden monne flye;
 Og Flammeblik og himmelsk Smil hun sendte,
 En Dobbeltsol, imod den tætte Sky
 Af Hjertesorg, som hun ved sine Kunster
 I dem har skabt, til atter den fordunster.

92.

Mens Ord og Smil fra disse søde Læber
 Med Vellyst suges ind i fulde Drag,
 Ved en blødagtig Svimmelhed hun stræber
 I deres Bryst at døde Hjertets Slag.
 Den Honning, Elskovs Gud iskjænker, dræber
 Som Elskovs Malurt, og som end idag
 Var stedse Lægedommen, han anvendte,
 Saa dødelig som Sygdommen, han sendte.

I Vexel mellem Kuld og Febergløden,
 Forsagthed, Haab, Fryd og Sørgmodighed
 Hun martred dem med Uvished til Døden,
 Mens deres Qvaler hun sig mored ved;
 Og ymte En et Ord om Sjælenøden,
 Som lavmælt og forknyt fra Læben gled,
 Hun lod, som om, ukjendt med Elskovs Længsel,
 Hun ei i Ordet aned Hjertets Trængsel,

Hvad eller undgik Svendens Blik at møde
 Og saae med tugtig Skamfuldhed mod Jord,
 Mens Kinderne blufærdigt monne gløde
 Og dække deres Snee med Rosenflor,
 Som naar den første friske Morgenrøde
 Paa Himlen breder sine Purpurspor;
 Med Skammens Rødme blussed Vredesflammen,
 Og begge smeltede paa Kinden sammen.

Men hvis en Andens Færd Formodning vækker,
 Hans Elskov brat i Ord vil blive klædt,
 Hun snart ham undflyer, snart hun Ordet lægger
 Paa Tungen ham, snart atter standser det.
 Saaledes hele Dagen hun ham gjækker,
 Til han opgiver Haabet, mat og træt,
 Som Jægren standser imod Aftenstunden,
 Naar Vildtets Spor ei kjendes meer i Lunden.

Det var de Kunster, hvorved denne Slange
Saa mange Bolde lagde for sin Fod;
Det var de Vaaben, som betvang saa Mange,
Der sig i Amors Lænker binde lod.
Hvad Under, at Achilles lod sig fange,
At Herkules og Theseus ei modstod,
Naar de selv, som sig Jesu Stridsmænd kalde,
Saa tidt dog i hans Fjendes Snare falde.

II.

EFTERRETNINGER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLE

FOR SKOLEAARET 1867—68

AF

F. C. C. BIRCH.

I. Examinier.

1. Aarsprøven 1867 afholdtes fra 10de til 19de Juli overensstemmende med det i forrige Aars Program meddelte Schema. Efter tilendebragt Prøve opflyttedes af 6te Klasses 10 Disciple 8 i 7de Kl., 5te stud. Klasses 4 Disciple alle i 6te Kl., af 4de stud. Klasses 11 Disciple 10 i 5te stud. Kl., af 4de Realklasses 8 Disciple 6 i 5te Realk., af 3die stud. Klasses 12 Disciple 9 i 4de stud. Kl. og 1 i 4de Realkl., af 3die Realklasses 9 Disciple 7 i 4de Realkl., af 2den Klasses 15 Disciple 5 i 3die stud. Kl. og 5 i 3die Realkl., 1ste Klasses 14 Disciple alle i 2den Kl.

2. Afgangsprøven for studerende Disciple i 1867. Ifølge Ministeriets Bestemmelse i Skrivelse af 13de Juni f. A. foretoges den skriftlige Prøve her, ligesom ved de øvrige lærde Skoler, den 22de, 25de og 26de s. M. Da det ved samme Skrivelse var tilkjendegivet, at Undervisningsinspecteuren dette Aar ikke vilde faae Leilighed til at overvære Afgangsexamen her ved Skolen, og at Ministeriet saaledes maatte have det overladt til Rector overensstemmende med de gjældende Regler at anordne det Fornødne med Hensyn til den mundtlige Prøves Fastsettelse og Afholdelse, foretoges denne i Forbindelse med Skolens Aarsprøve i den i forrige Aars Program angivne Orden.

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

1. Udarbeidelse i Modersmaalet I (bunden Opgave): Portugisernes Deltagelse i de store geographiske Opdagelser.

2. Udarbeidelse i Modersmaalet II (fri Opgave): Den forstandige og den uforstandige Godgjørenhed.

3. Latinsk Stil: Om den ældre P. Scipio Africanus's sidste Aar og Død var der, som vi kunne see hos Livius og andre gamle

Forfattere, saa forskjellige Beretninger, at vi med Rette kunne undre os over, at Mindet om Ting, der angik en saa stor Mand, ikke var blevet bevaret sikkrere. Dog var man enig om, at han var død i Liternum paa Campaniens Kyst eller rettere i en Villa ved Liternum, da han, anklaget af nogle Folktribuner, havde forladt Rom for at unddrage sig Dom og Straf, forbittret over, at der ikke ydedes hans Fortjenester den Tak, som han troede, skyldtes dem. Anledningen til Anklagen og Stridighederne havde Krigen mod Kong Antiochus af Syrien givet, i hvilken P. Scipio havde været Legat hos sin Broder, Consulen L. Scipio; da man nemlig af denne krævede Regnskab for Byttet og offentlige Penge, havde Publius, som det synes, mere erindrende sig sin Værdighed og Høihed end den almindelige Ret, noget trodsigt og overmodigt forsvaret Broderen. Men hverken hvorledes hele Sagen var forhandlet eller af hvilke Tribuner P. Scipio var bleven anklaget, kunde Livius med Sikkerhed udfinde. Der tvivledes ogsaa om, hvormange Aar Scipio havde levet i Landflygtighed, hvis ellers denne Fraværelse, som han selv før at undflye Misundelse og af Lede til Kamp og Fjendskaber havde paalagt sig, bør kaldes Landflygtighed, eller i hvilket Aar han var død. Der var dem, som havde berettet, at Scipio døde det samme Aar, som Hannibal og Philopoemen; men de synes at have fulgt et lidet troværdigt Rygte, og det er rimeligt, at Scipio døde to Aar før, under App. Claudius's og M. Sempronius's Consulat, Aar 185 før Christus.

Anm. Tallet i sidste Linie skrives heelt ud, ikke med Taltegn.

4. Oversættelse fra Latin paa Dansk: (Ex L. Annæi Senecæ epistola 70ma, paucis mutatis.) Post longum intervallum Pompeios tuos¹⁾ vidi. In conspectum adolescentiæ meæ reductus sum. Quicquid illic juvenis feceram, videbar mihi facere adhuc posse et paulo ante fecisse. Prænavigamus²⁾, Lucili, vitam, et quemadmodum in mari, ut ait Virgilius noster, „terræque urbesque recedunt“, sic in hoc cursu rapidissimi temporis primum pueritiam abscondimus³⁾, deinde adolescentiam, deinde quicquid est illud inter juvenem et senem medium, in utriusque confinio positum, deinde ipsius senectutis optimos annos; novissime incipit sese ostendere communis finis generis humani. Scopulum esse illum putamus dementissimi; portus est, aliquando petendus, nunquam recusandus, in quem si quis primis annis delatus est, non magis queri debet quam qui cito navigavit. Alium enim venti segnes ludunt ac detinent et tranquillitatis lentissimæ tædio lassant⁴⁾, alium pertinax flatus æclerime, quo tendit, perfert. Idem evenire nobis puta. Alios vita velocissime eo adducit, quo veniendum est etiam cunctantibus, alios macerat et coquit⁵⁾. Atque, ut seis, vitam

non semper retinendam esse nostri⁶⁾ censent. Non enim vivere bonum est, sed bene vivere. Itaque sapiens vivit, quamdiu debet, non, quamdiu potest. Videbit, ubi victurus sit, cum quibus, quomodo. Cogitat semper, qualis vita, non quam longa sit. Si multa occurrunt molesta et tranquillitatem turbantia, emittit se. Nec hoc tantum in necessitate ultima facit, sed quum primum illi coepit suspecta esse fortuna, diligenter circumspicit, numquid illico desinendum sit. Nihil existimat sua referre, faciat finem an accipiat, tardius fiat an citius. Citius mori aut tardius ad rem non pertinet; bene mori aut male ad rem pertinet. Bene autem mori est effugere male vivendi periculum.

1) Den Lucilius, til hvem Brevet er skrevet, maa have staaet i Forbindelse med Byen Pompeii ved Fødsel, Bopæl eller paa anden Maade. 2) Præ har i Sætninger med Verber ofte Betydningen af præter. 3) Abscondere, tabe af Syne (ved at fjerne sig), tilbagelægge. 4) lassare af Adjectivet lassus. 5) macerare et coquere (at blodgjøre og koge) billedligt om (langsomt) at medtage og svække. 6) nostri, Philosopherne af vor Skole α : Stoikerne, der forsvarede Selvmord under visse Omstændigheder.

5. Arithmetisk Opgave: Først bevises følgende Sætning:

Naar a og α , b og β ere rationale Tal, men \sqrt{b} og $\sqrt{\beta}$ irrationale og

$$a + \sqrt{b} = \alpha + \sqrt{\beta}.$$

saa maa man have

$$a = \alpha \text{ og } b = \beta.$$

Dernæst anvendes den til at finde to rationale Tal, hvis Kvadratrodde ere irrationale og som ere saaledes beskafne, at Differensen imellem de to Størrelser, der fremkomme ved Addition af det ene Tal og det andets Kvadratrod, bliver lig $2 - \sqrt{3}$.

Endelig prøves Rigtigheden af de fundne Værdier.

6. Geometrisk Opgave: Hvorledes beregnes Volumen af en afkortet Kegle? Af en Kegle, hvori et Snit vinkelret paa dens Axe er en Cirkel, er imellem to saadanne Snit med indbyrdes Afstand 1 Fod afskaaret et Volumen paa $314,159265$ Kubikfod; naar derhos Keglens halve Toppunktsvinkel er 60° , hvor store ere saa begge Snits Afstande fra Toppunktet? Der forlanges to rigtige Decimaler i Resultatet.

I Bedømmelsen af Prøverne i Mathematisk og Naturlære deltog Overkrigscommissair Børgesen med vedkommende Skolens Lærere.

Prøvens Udfald vil sees af omstaaende Liste:

Candidaternes Navne.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.
1. L. C. E. Jacobsen (opt. i 2. Kl. 1859; 18 ³ / ₄ Aar gl.)	Mg. — $\frac{1}{3}$	G.	Mg. — $\frac{1}{3}$	Mg. —
2. P. T. Madsen (opt. i 1. Kl. 1858; 18 ³ / ₄ Aar gl.)	G. + $\frac{1}{3}$	G. — $\frac{1}{3}$	G. + $\frac{1}{2}$	Mg. —
3. M. J. Cohn (opt. i 1. Kl. 1859; 17 ³ / ₄ Aar gl.)	Mg. — $\frac{1}{3}$	G. + $\frac{1}{3}$	G. + $\frac{1}{3}$	Mg. +
4. V. A. Bruun (opt. i 1. Kl. 1859; 18 ³ / ₄ Aar gl.)	Mg. — $\frac{1}{3}$	Mg. — $\frac{1}{3}$	G. + $\frac{1}{2}$	Ug.
5. L. F. S. Køster (opt. i 2. Kl. 1858; 19 ³ / ₄ Aar gl.)	G. + $\frac{1}{3}$	Tg.	Tg. — $\frac{1}{6}$	G. +

3. Realafgangsprøven af lavere Grad i 1867 foretoges samtidig med Skolens Aarsprøve.

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

1. **Udarbeidelse i Modersmaalet I:** De vigtigste Brødplanter.
2. **Udarbeidelse i Modersmaalet II:** Hvad Nytte og hvad Skade have Menneskene af Ilden og Vandet?
3. **Regneopgave I:** En Mand skylder en Pengesum, som han skal betale om 7 Aar, og som til den Tid med Rente og Rentes Rente vil udgjøre 4636 Rd., naar den halvvaarlige Rentefod er 5 pCt. Dersom han nu efter 3 $\frac{1}{2}$ Aar betaler 2318 Rd., hvad skylder han da endnu efter de nævnte 7 Aars Forløb?

Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Hoved- charakter.	Med Points.	Hebraisk.
+ $\frac{1}{3}$	Mg. - $\frac{1}{6}$	Ug. - $\frac{1}{3}$	Ug.	Mg. + $\frac{1}{3}$	<i>Første Charakter.</i>	64	"
Mg.	Ug. - $\frac{1}{3}$	Mg. + $\frac{1}{3}$	Ug. - $\frac{1}{3}$	Mg.	<i>Første Charakter.</i>	69	"
Mg.	Mg. - $\frac{1}{6}$	Ug. - $\frac{1}{3}$	Mg. - $\frac{1}{3}$	Mg.	<i>Første Charakter.</i>	70	Mg.
+ $\frac{1}{3}$	G. + $\frac{1}{2}$	Ug. - $\frac{1}{3}$	Mg. - $\frac{1}{3}$	Ug.	<i>Første Charakter.</i>	73	"
+ $\frac{1}{2}$	G. - $\frac{1}{3}$	Mg.	G. - $\frac{1}{6}$	Mg. - $\frac{1}{3}$	<i>Anden Charakter.</i>	47	Tg.

4. Regneopgave II: En Kjøbmand faaer 3000 Specier for nogle Varer, som han selv har kjøbt for 7235 hollandske Gylden, og som desuden i Toldafgifter have kostet ham $1\frac{1}{2}$ pCt. af Indkjøbsprisen. Hvormange Procent tjener han ved denne Handel, dersom der udmentes 52,91 hollandske Gylden af 500 Grammer rent Sølv, og 9,25 Specier af 233,855 Grammer?

I Bedømmelsen af de enkelte Prøver deltog med vedkommende Lærere: Provst Fabricius i Historie, praktiserende Læge Haurowitz i Tydsk, Pastor Jepsersen i Geographi og Districts-Ingenieur Müller i Mathematik.

Prøvens Udfald vil sees af omstaaende Liste:

Disciplenes Navne.	Dansk.	Dansk Stil.	Historie.	Geographi.	Arithmetik.	Geometri.	Tydsck.	Naturhistorie.	Skrivn. og Tegn.	Points.	Prøvens Udfald.
1. B. E. V. Richter (opt. i 1. Kl. 1861; 15 $\frac{1}{2}$ Aar gl.)	Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	G.	Mg.	Ug.	Mg.	58	Bestaaet.
2. J. Cohn (opt. i 2. Kl. 1863; 16 Aar gl.)	Mg.	G.	Ug.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	60	Bestaaet.
3. F. C. V. Bierre (opt. i 2. Kl. 1862; 16 $\frac{1}{2}$ Aar gl.)	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	63	Bestaaet.
4. C. C. Boeck (opt. i 1. Kl. 1859; 17 $\frac{3}{4}$ Aar gl.)	Mg.	G.	G.	G.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	55	Bestaaet.
5. H. C. E. J. Bønneløkke (opt. i 2. Kl. 1863; 15 $\frac{1}{4}$ Aar gl.)	Ug.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	Mg.	G.	G.	56	Bestaaet.

4. Halvaarsprøven 1868 afholdtes 14de og 15de samt fra 17de til 20de Februar paa samme Maade og omtrent i samme Omfang som i 1867.

Angaaende Charaktergivningen ved Afgangsprøven i Naturlære lod Ministeriet under 21de Juni 1867 udgaae efterstaaende Rundskrivelse:

„Paa dertil given Anledning fra Bestyreren af en privat lærd Skole skal Ministeriet ikke undlade herved at meddele Hr. Professoren til behagelig Efterretning og fornøden Iagttagelse, at Bestemmelsen i Bekjendtgjørelse af 8. Novbr. 1858 § 7 om, at der skal gives 3 Charakterer i mechanic Physik, i chemisk Physik og i Astronomi, og at disse 3 Charakterer sammenlægges til een Hovedcharakter, saavel som Slutningsbestemmelsen i Ministeriets Circulaire af 4. Marts 1859 om den Vægt, der kan tillægges Charakteren i Astronomie, maae ansees forandrede ved de almindelige Bestemmelser om Charaktergivningen i Bekjendtgjørelse af 31. Mai 1866, og at der som Følge heraf bliver med Charakteren i Naturlære fremtidig at forholde saaledes, at, skjøndt der examineres i hver af de 3 ovennævnte Discipliner, vil der dog efter Udfaldet af den samlede Examination af hver af de to Censorer og den examinerende Lærer være at give en hel Charakter for Naturlære, der dog, naar alle 3 derom ere enige, kan forhøies eller nedsættes med $\frac{1}{3}$.“

II. Disciplene.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Disciplenes Antal 104. Af disse bleve foruden de foranævnte 5 studerende Disciple og 5 Realdisciple, der efter bestaaet Afgangsprøve overgik henholdsvis til Universitetet og til andre Livsstillinger, endnu 15 andre udmeldte af Skolen dels før det nye Skoleaars Begyndelse dels i Løbet af samme, nemlig: G. E. Meyer af 7de Klasse, H. A. M. Koch og E. J. Black af 6te Klasse, J. J. Bruun, J. C. A. Andersen, C. F. Andersen og C. P. Bay af 5te Realklasse, H. C. F. Hinrichsen, C. J. Arenstorff og C. G. Ritter af 4de Realklasse, O. F. Møller og J. A. Fischer af 3die Realklasse, A. Fischer og C. Ammitzbøll af 2den Klasse og P. C. S. Brendstrup af 1ste Klasse. Derimod ere 23 nye optagne, saa at Skolen, hvis største Discipeltal iaar har været 107, fortiden tæller 102 Di-

sciple (52 indenbyes og 50 udenbyes), der efter Censuren for Mai Maaned ere ordnede i de forskjellige Klasser saaledes, som efterstaaende Liste udviser. Ved de nyoptagne er Fædrenes Stilling og Opholdssted angivet i Parenthes.

VII Klasse.

1. O. N. Glarbo. 2. A. Dybdal. 3. G. L. Jespersen. 4. A. Riber. 5. S. H. L. Jacobsen. 6. J. L. Busch. 7. H. C. V. Køster. 8. F. R. H. Bruun. 9. J. C. Thorborg. 10. M. H. Grabow. 11. H. V. J. O. Johannsen. 12. N. C. M. Schandorff. 13. A. E. Rosendahl.

VI Klasse.

1. A. P. H. Birch. 2. C. M. Jespersen. 3. R. C. Ekeroth. 4. C. A. J. Neergaard. 5. H. E. A. Køster.

V stud. Klasse.

1. O. Høegh-Guldberg. 2. L. F. Schmidt. 3. N. P. Schouenborg. 4. F. B. Petersen. 5. J. G. Warburg. 6. T. Schou. 7. E. Maar. 8. P. Rosenstand.

V Realklasse.

1. T. O. Harries. 2. A. H. Secher. 3. S. Bjerre. 4. O. R. Boeck. 5. C. J. K. Nielsen. 6. F. Hoé.

IV stud. Klasse.

1. L. O. Faber. 2. G. P. B. Vittrup. 3. A. Therkelsen. 4. P. D. J. Müller. 5. F. C. C. Cetti. 6. T. Schou. 7. A. S. S. Steenberg. 8. A. M. M. Anchersen. 9. H. F. J. E. Høyer. 10. O. P. Momme.

IV Realklasse.

1. V. L. Jespersen. 2. A. C. Ekeroth. 3. V. Søltoft. 4. N. P. Larsen. 5. S. A. Fog. 6. P. Haas. 7. H. Dessau. 8. M. Nathansen.

III stud. Klasse.

1. A. Jensen. 2. C. C. Müller. 3. C. J. Ø. Mørch (Sognepræst til Starup og Nebel ved Kolding, Provst M.). 4. P. H. Mørch (Broder til foregaaende). 5. M. J. Jørgensen. 6. E. A. C. Jessen. 7. H. P. F. Busch. 8. P. F. C. Scholten. 9. C. P. Sveistrup.

III Realklasse.

1. A. T. Schmidt. 2. C. A. Iversen. 3. C. B. Fahnøe. 4. V. R. Madsen. 5. J. S. Meyer. 6. T. Krohn. 7. H. C. Meisner.

II Klasse.

1. J. F. Schjøtt. 2. H. J. Bang. 3. B. Nathansen. 4. T. Fog. 5. J. A. Nielsen. 6. C. C. Thomsen (afg. Proprietair T. til Fredenshjem). 7. J. Cohn (Bagermester C. i Horsens). 8. V. Cohn. 9. H. Nielsen (Gaardeier N. Hansen i Velling). 10. F. R. A. Franck. 11. J. N. Meyer. 12. F. R. V. Lotz (Proprietair L. til Ussinggaard). 13. K. M. Stegmann. 14. L. J. M. Fahnøe. 15. T. Soele. 16. V. Philipsen (Kjøbmand P. i Ringkjøbing). 17. C. L. T. Strange (Proprietair S. til Vederslund). 18. L. V. Kolding. 19. O. Sparre (Pastor S. i Kattrup). 20. N. G. S. Fischer. 21. J. C. Mønberg (Proprietair M. til Petersholm). 22. C. F. T. Liisberg. 23. F. G. Müller. 24. A. Gottlieb.

25. L. A. Plesner. 26. C. F. H. H. Risom (Kjøbmand R. i Horsens).

I Klasse.

1. A. E. Mazanti (Inspecteur ved Horsens Tugthus M.). 2. J. T. Richter (Kjøbmand R. i Horsens). 3. P. J. N. Madsen (Gaardeier M. i Grumstrup). 4. J. P. Sørensen (Politibetjent S. i Horsens). 5. A. C. Lillienskjold (Forpagter L. paa Serritzlevgaard). 6. H. T. Fussing (Murmester Capitain F. i Horsens). 7. A. A. C. Nors (afg. Kjøbmand N. i Horsens). 8. H. V. C. G. Thomsen (Broder til Nr. 6 i 2den Kl.). 9. L. P. Abildgaard (afg. Kjøbmand A. i Horsens). 10. P. Krohn (Broder til Nr. 6 i 3die Realklasse.)

III. Lærerpersonalet.

Under 27de Mai 1868 blev hidtilværende Adjunct ved Horsens lærde Skole David Hornsyld Bøggild allernaadigst beskikket til Overlærer ved samme Skole.

IV. Undervisningen.

I. De ugentlige Undervisningstimers Fordeling paa de enkelte Lærefag vil sees af efterstaaende Tabel, paa hvilken A og B ved VII Klasse betegner henholdsvis ældste og yngste Afdeling, S og R ved III, IV og V Klasse studerende Disciple og Realdisciple, F overalt de Timer, i hvilke forskjellige Klasser eller Afdelinger af saadanne have fælleds Undervisning. I Beregningen af Summen af de ugentlige Timer ere VII Classes Fællestimer regnede dobbelt.

Fagene.	I.	II.	III.		IV.		V.		VI.	VII.		Summa.
			S. F. R.		S. F. R.		S. F. R.			A. F. B.		
Dansk	6	5	2	1	2	1*	2	1*	2	2		26
Tydsks	5	4	2		2	2	2	2	2	„		21
Fransk	„	„	5		3		3		4	2		19
Engelsk	„	„	4		3*		3*		„	(2) 2(2)†)		14
Latin	„	6	8		8		9		9	10		60
Græsk	„	„	„		5		5		5	6		27
Hebraisk	„	„	„		„		„		„	2 2		4
Religion	3	2	2		2		2		2	1		15
Historie	4	4	3		3	2	4	3	3	3		32
Geographi	3	2	2		2	2*	2	2*	2	„		17
Arithm. og Geom.	„	„	„		4		3	2	3	4	4	20
Regning	4	4	4	1	2*		2*		„	„		17
Geom. Tegning	„	„	„		2*		2*		„	„		4
Naturlære	„	„	„		„		„		„	3 3		6
Naturhistorie	3	2	2		2		2	1	2	„		14
Skrivning	4	3	2		1	1*	1*		„	„		12
Tegning	2*	2	2		2*		2*		„	„		10
Sang	1	2	2		2		2		2	2		15
Gymnastik :	2	2	2		2		2		2	2		16
Ialt ugentl. Timer	37	38	38	36	38	37	38	37	38	39	39	

Undervisningens Fordeling mellem Lærerne har været følgende:

1. Rector: Dansk Stil, Latin og Græsk i VII Klasse 17 Tim.
2. Overlærer Ekerøth: Matematik i IV—VII Klasse, 'geometrisk Tegning i IV og V Realkl., Naturlære i VII Kl. 28 —

†) 7de Klasses Deling i Engelsk gjælder kun for de tre Månedes fra 23de August til 22de November.

3. Overlærer Thornam: Latin i IV og V Kl., Græsk i VI Kl., Engelsk i IV og V Realkl. samt i VII Kl. 27 Tim.
4. Overlærer Bøggild: Latin i II, III og VI Kl., Græsk i IV og V Kl. 33 —
5. Adjunct Schmidt: Geographi i II—VI Kl., Regning i I—III Kl. samt i IV og V Realkl. 27 —
6. Adjunct Jørgensen: Historie i III—VII Kl., Naturhistorie i III—VI Kl. 30 —
7. Adjunct Bisted: Fransk i III—VII Kl., Engelsk i III Realkl., Naturhistorie i I og II Kl. 26 —
8. Adjunct Bruun: Tydsk i I—VI Kl., Geographi i I Kl. 24 —
9. Adjunct Müller: Dansk og Historie i I og II Kl., Hebraisk i VII Kl. A og B, Skrivning i I—IV Kl. og i V Realkl. . . 34 —
10. Adjunct Herskind: Dansk i III—VII Kl., Religion i samtlige Klasser. 25 —
11. Timelærer Nielsen: Tegning i I—III Kl. samt i IV og V Realkl. 8 —
12. Syngelærer Rasmussen: Sang i hele Skolen 6 —
13. Toldassistent Atterup: Gymnastik i hele Skolen 6 —

2. Efter hvad derom var indstillet, bifaldt Ministeriet under 9de August f. A., at følgende nye Lærebøger benyttedes ved Undervisningen fra dette Skoleaars Begyndelse, nemlig:

Thriges mindre Lærebog i Geographien for 1ste og i næste Skoleaar tillige for 2den Klasse istedenfor den tidligere brugte af Ingerslev;

Blochs Lærebøger i Middelalderens og den nyere Historie samt Thriges Danmarks, Norges og Sverigs Historie for 4de Klasse og efterhaanden opad istedenfor Kofods Udtog af Verdenshistorien og Allens Lærebog i Danmarks Historie, og

Vaupells Planterigets Naturhistorie for 3die og 4de Klasse istedenfor Petits samt Bramsens og Dreiers Lærebøger i Botaniken.

3. Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskjellige Fag og Klasser:

Dansk.

I Kl. Hjorts Børneven (7de Udg. S. 63—128, 135—162, 183—206 og 380—390) er benyttet til Op-læsning, Gjenfortælling og sproglig Analyse. Af samme Bog ere 11 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst indtil Ordstillingen, med Forbigaaelse af endel Anmærkninger. 3 Stile ere skrevne om Ugen (ialt 110) og have bestaaet i Dictat, Oversættelse fra Tydsk og Gjengivelse af en Fortælling. — II Kl. Hjorts Børneven (S. 244—294, 313—343, 398—416, 549—563) er benyttet paa samme Maade som i foregaaende Klasse. Af Skouboe's „Udvalgte Digte til Udenadslæren“ ere 15 Digte lærte udenad. Bojesens Sproglære er læst og repeteret. 2 Stile ere skrevne om Ugen (ialt 80) og have afveklende bestaaet i Dictat, Gjengivelse af en Fortælling, Oversættelse fra Tydsk og grammatikalske Øvelser. — III Kl. Hjorts Børneven (S. 272—294

og 518—546) er benyttet paa samme Maade som i de to foregaaende Klasser. Af Skouboe's „Udvalgte Digte til Udenadslæren“ ere 9 Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig (ialt 38) af fortællende og beskrivende Indhold. Desuden have Realdisciplene af denne Klasse i 1 ugentlig Time særlig læst Stykkerne i Hjorts Børneven fra S. 313—342 og 349—358 samt lært 3 Digte udenad. — IV Kl. Hammerichs „Danske og norske Læsestykker“ er benyttet til Oplæsning og Analyse. Den nordiske Mythologi er gennemgaaet efter Dorphs Omrids. 30 Stile. — V Kl. Hammerichs „Danske og norske Læsestykker“ samt udvalgte Stykker af Holberg, Heiberg, Hertz og Hostrup ere benyttede til Oplæsning. I een ugentlig Time ere Disciplene skifteviis øvede i Recitation af selvvalgte, udenadlærte Digte. Dorphs nordiske Mythologi er repeteret og Tregders græske Mythologi gennemgaaet fra Begyndelsen indtil 4de Afsnit. 30 Stile. Realdisciplene i denne og foregaaende Klasse have desuden i een ugentlig Fællestid benyttet Hammerichs „Danske og norske Læsestykker“ til Oplæsning og Analyse samt særlig skrevet 18 Stile. — VI Kl. Den danske Literaturs Historie indtil Ewald er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog. Til Læsning er benyttet udvalgte Stykker af Poul Møller, Heiberg, Hertz og Hostrup; tillige er meddelt forskjellige Prøver af den ældre Literatur (Arrebo, C. D. Biehl, Bredal og Rahbek). 16 Stile. I sidste Halvaar er tillige anstillet Øvelser i mundtligt Foredrag. — VII Kl. Med Benyttelse af Thortsens Haandbog er den danske Literaturs Historie gennemgaaet og oplyst ved

Læsning af forskjellige Forfatteres Skrifter. I Skoleaarets første Halvdel ere 2 maanedlige Timer anvendte til at læse og forstaae Svensk, hvortil Hammerichs „Svenske Læsestykker“ have været benyttede. 13 skriftlige Udarbejdelser.

Tydsck.

I Kl. Banks Læsebog, 1ste Del S. 14—53, 68—91, 99—126 og 128—138. Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste af Formlæren. Omtrent 55 Stile, dels Dictat af et iforveien gennemgaaet Stykke, dels grammatikalske Øvelser. — II Kl. Banks Læsebog, 1ste Del S. 149—159, 182—205, 238—270 og 279—290. En Time om Ugen er anvendt til Retroversion, paa hvilken Maade omtrent 12 Sider af Læsebogen ere gennemgaaede. Af Bruuns Grammatik er Formlæren læst noget udførligere end i 1ste Klasse. Dictat en Gang om Ugen (omtrent 30 Gange) af et iforveien gennemgaaet Stykke. — III Kl. Hjorts Læsebog S. 87—134; af Banks Læsebog, 1ste Del, 28 Smaadigte (S. 1—13). Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste saavel af Formlæren som af Syntaxen. Til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsck er benyttet Povel-sens tydske Læsebog for Begyndere, hvoraf paa denne Maade er gennemgaaet S. 2—33. 18 Stile. — IV Kl. Hjorts Læsebog S. 156—186 og 195—217; af Jürs's og Rungs „Deutsche Dichter“ de med Stjerne betegnede Stykker indtil Romantikerne (ialt 21 Nummere), hvorved der er bleven meddelt korte literaturhistoriske Oplysninger. Af Bruuns Grammatik er læst det Vigtigste af Formlæren og Syntaxen; nogle korte

lexikalske Bemærkninger om Præpositioner, Adverbier og Conjunctioner ere læste efter Manuscript. Povel-
sens tydske Læsebog (S. 33—71) har været benyttet
til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 22 Stile.
Realdisciplene have desuden af Hjorts Læsebog
læst S. 21—87, 186—194 og 291—302. — V Kl.
Hjorts Læsebog S. 291—378; af Jürs's og Rungs
„Deutsche Dichter“, sidste Halvdel, ere 34 Digte læste,
hvorved der, ligesom i foregaaende Klasse, er bleven
meddelt korte literaturhistoriske Bemærkninger. Des-
uden har i Regelen hver Discipel en Gang om Maa-
neden opgivet et eller andet paa egen Haand læst
Stykke af en lettere Forfatter. Bruuns Grammatik og
Orddannelseslære med Forbigaaelse af det mindre Vig-
tige. De i forrige Klasse meddelte lexikalske Bemærk-
ninger om Præpositioner, Adverbier og Conjunctioner
ere repeterede. Povelens tydske Læsebog (S. 67—
104) er benyttet til mundtlig Oversættelse fra Dansk
til Tydsk. 19 Stile. Realdisciplene, der forøvrigt
have læst de samme Pensa som de studerende Disciple,
opgive til Afgangsprøven Hjorts Læsebog S. 21—194,
291—302 og 315—336. — VI Kl. Hjorts Læsebog
S. 424—459, 542—576 og 590—614; af Jürs's og
Rungs „Deutsche Dichter“ ere alle de Digte læste,
som ikke have været læste i 4de og 5te Klasse. Des-
uden har sædvanlig hver Discipel en Gang om Maa-
neden opgivet et paa egen Haand læst Stykke af en
eller anden tydsk Forfatter. Bruuns Grammatik og
Orddannelseslære med Forbigaaelse af det mindre Vig-
tige. De i den foregaaende Klasse lærte lexikalske
Bemærkninger om beslægtede Ord ere repeterede. En

kort Oversigt over de mere bekendte tyske Digtere og deres vigtigste Værker er læst efter Manuscript. Lassens Opgaver til tyske Stile (S. 133—179) have været benyttede til Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 18 Stile.

Fransk.

III Kl. Borrings Læsebog for Begyndere S. 1—61 og 85—103. Efter Pios Grammatik ere de regelmæssige Former lærte samt de almindeligste af de uregelmæssige. — IV Kl. Borrings Læsebog for Begyndere S. 97—167. Af Pios Grammatik er Formlæren, med Undtagelse af Orddannelseslæren, læst og repeteret, saaledes at Størstedelen af det i forrige Klasse Forbigaaede er medtaget. — V Kl. Borrings *Album littéraire* S. 18—30, 84—98, 118—129, 137—159, 199—206, 237—249. Af Ingerslevs Grammatik er Formlæren repeteret, af Syntaxen repeteret § 118—139, læst og repeteret § 139—172. — VI Kl. Borrings *Etudes littéraires* S. 1—62, 166—185, 343—350, 403—405, 408—413, 419—421, 423—425. Sammes *Album littéraire* S. 18—30, 76—84, 137—174. En Time ugentlig er anvendt til Oversættelse fra Bladet, hvorved er gjenne læst Lassens Extemporallæsning S. 1—120. Af Ingerslevs Grammatik ere Syntaxen og enkelte Partier af Formlæren repeterede. 20 Stile efter Lassens Opgaver. Disciplenes Privat læsning, som en Gang hver Maaned er bleven prøvet, har i Aarets Løb havt et Omfang af imellem 150 og 750 Sider. — VII Kl. Racines *Athalie*, Molières *Le medecin malgré lui* og 1ste Del af G. Sands *Consuelo*. Mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Fransk efter Lassens Stiløvelser.

Engelsk.

III Realkl. Listovs engelske Læsebog, 1ste Afdeling, S. 1—35. Det Vigtigste af Formlæren efter Mariboës Grammatik. Listovs Elementarvog lectivis mundtlig gennemgaaet; 35 for Størstedelen meget korte Stile. — IV og V Realkl. Coopers „*The Spy*“ S. 1—85 (Tauchn.). Mariboës Grammatik. 38 Stile. Mundtlig Øvelse i Oversættelse fra Dansk paa Engelsk efter Ankers Parleur. — VII Kl. Listovs Læsebog, 1ste Afdeling; Coopers „*The Spy*“ S. 1—41. Det ældre Hold af Disciplene har desuden læst 80 Sider af Marryats „*The children of the new forest*“. Mariboës Grammatik.

Latin.

II Kl. Af Borgens Læsebog er udtogsvis læst 1ste og 2det Afsnit samt 3die Afsnit Nr. 21—33 (Nr. 32 forbigaaet); desuden af 5te Afsnit de 26 første Fabler. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Bøiningslæren. — III Kl. Borgens Læsebog, 3die Afsnit Nr. 34—35 og 37—40 udtogsvis, hele 4de Afsnit, af 5te Afsnit Fablerne 26—60, af 6te Afsnit Nr. 1—53 og af 7de Afsnit Nr. 1, 3, 5, 6, 10—12, 14, 15, 17—22, 24, 25, 27—29, 32, 34—36. Af Madvigs Sproglære det Vigtigste af Formlæren samt det for denne Klasse bestemte Udvalg af Syntaxens Regler. 77 Stile, 4 Versioner. — IV Kl. Jacobs's og Dörings „*Lateinisches Elementarbuch*“, 2det Bind S. 48—69; 2den og 4de Bog af Cæsars Gallerkrig. Af Madvigs Sproglære Formlæren og de vigtigste Regler af Ordføiningslæren. 70 Stile, 8 Versioner. Øvelse i mundtlig

S. 59 L. 2 indskydes:

V Kl. 4de Bog af Cæsars Gallerkrig; Sallusts Catilina; af Ovids Forvandlinger Deucalion, Niobe, Ceyx og Alcyone. Madvigs Sproglære. 73 Stile, 8 Versioner. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin efter Ingerslevs Materialier. —

Oversættelse fra Dansk til Latin efter Ingerslevs Materialier. — VI Kl. Livius's 3die Bog; Ciceros Tale for Roscius fra Ameria. Af Madvigs Sproglære Ordføiningslæren. Af og til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Latin. 65 Stile, 8 Versioner. — VII Kl. Cicero *de officiis*, 3die Bog; Qvintilians 10de Bog; Livius's 3die Bog; Tacitus's Annaler, 1ste Bog; 2den og 3die Bog af Virgils Æneide; Catulls Digte efter Madvigs Udvalg; 1ste Bog af Horats's Breve. En Gang om Ugen cursorisk Læsning efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere. Det ældre Hold af Disciplene har desuden repeteret: Cicero *de officiis*, 2den Bog; Seneca *de beneficiis*, 2den Bog; Ciceros Taler om Pompejus's Beskikkelse til Hærfører, mod Catilina, for Ligarius og for Kong Dejotarus; Livius's 1ste og 2den Bog; 1ste Bog af Virgils Æneide; 2den og 4de Bog af Horats's Oder og 2den Bog af Sammes Breve med *ars poetica*. Madvigs Sproglære repeteret. Bojesens romerske Antiquiteter læste udtogsvis, af det ældre Hold tillige Tregders latinske Literaturhistorie. En Gang om Ugen mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Latin. 60 Stile samt 2 frie Udarbeidelser over Opgaverne: 1. *Exponatur summa rerum in Iliade narratarum*. 2. *De comitiis populi Romani*. En Version hver Maaned.

Græsk.

IV Kl. Bergs Læsebog, 3die Udg., S. 1—43 med Forbigaaelse af nogle faa Exempler. Af Tregders Formlære det Vigtigste af Lydlæren og Bøiningslæren. — V Kl. Bergs Læsebog for 2det Aars Cur-

sus S. 1—23 udtogsvis samt S. 33—53; Xenophons Anabasis, 2den Bog. Tregders Formlære. Madvigs Ordfoiningslære benyttet til Henvisning. — VI Kl. Herodots 8de Bog; Iliadens 16de og 17de Bog. Tregders Formlære. De vigtigste Regler af Madvigs Ordfoiningslære. Tregders Mythologi, 4de Kapitel. — VII Kl. Herodots 8de Bog; Platons *Apologia Socratis*; Demosthenes's 1ste Tale imod Philip; Iliadens 17de og 18de Bog; 2det og 3die Afsnit af Tregders Anthologi. Det ældre Hold Disciple har desuden repeteret: Herodots 7de Bog; Xenophons Erindringer om Sokrates, 2den og 3die Bog; Iliadens 13de—16de Bog. Grammatiken og Tregders Mythologi repeterede. Bojesens Antiquiteter og Tregders Literaturhistorie udtogsvis læste af det ældre Hold.

Hebraisk.

VII Kl. B. De 11 første Kapitler af Genesis. Formlæren efter Whitte. — VII Kl. A. Genesis. Whittes Sproglære.

Religion.

I Kl. Af Luthers Katechismus: De ti Bud, Troen, Fadervor og Sacramenterne. Balslevs Bibelhistorie. 17 Psalmer lærte udenad. Endel Tid er anvendt til Bibellæsning, hvorved Matthæus's Evangelium og Apostlenes Gjæringer ere gjenmemgaaede og Disciplene øvede i at opsøge citerede Skriftsteder i det nye Testament. — II Kl. Balslevs Forklaring § 1—44 (indtil Synden). Efter Assens's Bibelhistorie den jødiske Historie fra Abraham til Saul. 5 Psalmer. — III Kl. Balslevs Forklaring § 45—77 (til Christi

Gjerning). Efter Assens's Bibelhistorie den jødiske Historie fra Saul indtil Enden. 7 Psalmer. — IV Kl. Balslevs Forklaring § 83—105 (tredie Troesartikel og Fadervor). Efter Assens's Bibelhistorie er læst den evangeliske Historie. 4 Psalmer. — V stud. Kl. Balslevs Forklaring § 106—115 (Daabens og Nadverens Sacramenter); det Foregaaende repeteret indtil tredie Troesartikel. Efter Assens's Bibelhistorie: Apostlenes Gjerninger og Udsigten over det gamle og nye Testaments Skrifter samt Repetition af den jødiske Historie. — VI Kl. Repetition af den christelige Troes- og Sædelære efter Balslevs Forklaring, — af den jødiske og evangeliske Historie, Apostlenes Gjerninger samt Udsigten over det gamle og nye Testaments Skrifter efter Assens's Bibelhistorie. — VII Kl. Johannes's Evangelium er gennemgaaet efter Grundtexten og benyttet som Grundlag for Samtaler om de vigtigste christelige Troessandheder.

Historie.

I Kl. Oldtidens og Middelalderens Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog. — II Kl. Den nyere Tids Historie efter samme Lærebog. — III Kl. Repetition af hele Verdenshistorien efter samme Lærebog. — IV stud. Kl. Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog samt Danmarks, Norges og Sverigs Historie indtil Unionen efter Thrige. — IV Realkl. Danmarks Historie efter Thrige. — V stud. Kl. Den nyere Historie efter Blochs Lærebog samt Danmarks, Norges og Sverigs Historie siden Unionen efter Thrige. — V Realkl. Verdenshistorien repeteret efter Kofods

fragmentariske Lærebog, Danmarks Historie efter Allen med Forbigaaelse af endel Enkeltheder af den indre Historie. — VI Kl. Oldtidens Historie efter Thrige (det Geographiske efter Königsfeldt). — VII Kl. Den nyere Tids Historie fra 1648 til Nutiden efter Kofod og Thrige, Oldtidens Historie efter Thrige. Det ældre Hold Disciple har desuden repeteret Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil 1648.

Geographi.

I Kl. Europas Geographi efter Thriges mindre Lærebog. — II Kl. Velschows Lærebog forfra til Spanien. — III Kl. Europas øvrige Lande efter samme Lærebog. — IV stud. Kl. Asien efter Velschow og — for den gamle Geographies Vedkommende — Königsfeldt. — V stud. Kl. Afrika, Amerika og Australien efter Velschow samt Afrikas gamle Geographi efter Königsfeldt. — IV og V Realkl. Repeteret hele Geographien efter Ingerslevs mindre Lærebog. — VI Kl. Hele Geographien efter Velschow og Königsfeldt.

Mathematik.

I Kl. Regning med hele Tal efter Schmidts Exempelsamling. — II Kl. Brøkgregning efter samme Bog. — III Kl. Mundts Regnebog S. 60—101. Realdisciplene i denne Klasse ere særlig blevne øvede i Løsning af forskjellige Slags Opgaver, hvilket ogsaa gjælder om Realdisciplene i de to følgende Klasser, der tillige ere blevne øvede i Brugen af Logarithmer. — IV Kl. Af Bergs Arithmetik Kapitlerne 1, 2 (indtil Stykket 41 incl.), 4 og Noget af 8.

Øvelser i Regning med Bogstavstørrelser. Mundts Plangeometri (5te Udg.) S. 1—40. Realdisciplene ere desuden øvede i geometriske Constructioner. — V Kl. Bergs Arithmetik, Kapitlerne 3 og 5—9 med talrige Øvelser. Mundts Plangeometri (5te Udg.) S. 40—83. Realdisciplene have gennemgaaet hele det lovbefalede Pensum i Arithmetik og Geometri, til dels i særskilte Timer. — VI Kl. Bergs Arithmetik S. 147—246 med Undtagelse af Kjædebrøk; talrige Øvelser. Mundts Plangeometri (5te Udg.) S. 83—130 med Forbigaaelse af Adskilligt; repeteret det Vigtigste af forrige Aars Pensum. — VII Kl. B. Af Bergs Arithmetik: Rækker og Logarithmer; Øvelser, hørende til det hele arithmetiske Pensum. Mundts Stereometri; praktiske Øvelser, Plangeometrien og Stereometrien vedkommende. — VII Kl. A. Ramus's Plantrigonometri. Repetition af det hele matematiske Pensum. Praktiske Øvelser paa samme Omraade.

Naturlære.

VII Kl. B. Ligevægtslæren efter Ørsted. Den chemiske Physik indtil Varmelæren efter Müller. — VII Kl. A. Bevægelseslæren efter Ørsted. Den chemiske Physik fra Varmelæren indtil Enden efter Müller. Mundts Grundtræk af Astronomien. Det hele Pensum repeteret.

Naturhistorie.

I Kl. De tre første Klasser af Bendyrene efter Strøms Læsebog. — II Kl. Menneskets Benbygning, Pattedyrene og Fuglene efter Lützens Begyndelsesgrunde i Dyrerigets Naturhistorie (Lærebog i Zoologien

Nr. 2). — III Kl. Krybdyr og Fisk samt Repetition af Pattedyr og Fugle efter Lütkens Begyndelsesgrunde. De vigtigste Plantefamilier efter Vaupells „Planterigets Naturhistorie“. — IV Kl. Botaniken efter Vaupells Lærebog; Repetition af Hvirveldyrene efter Lütken. — V Kl. De hvirvelløse Dyr efter Lütken; Repetition af Botaniken. Realdisciplene have desuden repeteret Hvirveldyrene. — VI Kl. Repetition af Zoologien og Botaniken.

Skrivning.

I de 4 nederste Klasser og 5te Realklasse ere Disciplene øvede i Skjønsskrivning efter Kiilsgaards danske og engelske Forskrifter. I 4de Klasse og 5te Realklasse er der givet de Disciple, som havde Anlæg og Lyst dertil, Anvisning til at skrive Fraktur, og i 4de stud. Klasse er hver 3die Time anvendt til Øvelse i græsk Skrift. Ved den maanedlige Censur gives enhver af Skolens Disciple en særlig Charakter for Orden med skriftlige Arbejder.

Tegning.

I Kl. Helstedes „Veiledning i Tegnekunstens allerførste Grunde“, 2det og 3die Hefte, — II Kl. 3die og 4de Hefte, III Kl. 4de og 5te Hefte samt derefter Conturer efter Gibsornamenter (Helstedes Tegnesystems 2den Afdeling), IV og V Realkl. Conturer efter Gibsornamenter og Legemer (Helstedes Tegnesystems 3die Afd.) saavel geometrisk som perspectivisk, enkelte Disciple tillige skyggede Ornamenter og Legemer.

Sang.

I Kl. Begyndelsesgrundene og eenstemmige Sange. — II—IV Kl. Indøvelse af tre- og firestemmige Sange (ialt 12 trestemmige og 10 firestemmige) for blandede Stemmer, jefter Berggreens Samling af Sange til Skolebrug, 4de og 9de Hefte. — V—VII Kl. Tre- og firestemmige Mandssange (ialt 12).

1 Time om Ugen anvendes til Sammensang for alle Klasser, undtagen 1ste.

Gymnastik og Svømning.

Disciplene ere hertil inddelte i 3 Hold, hvert med 2 Timers ugentlige Undervisning (den sidste Formiddagstime, 12—1). Foruden de Øvelser, der ere forekrevne i den af Gymnastikdirecteuren udgivne „Lærebog i Gymnastik for Borger- og Almueskolerne“, ere Disciplene i de 5 øverste Klasser endvidere underviste i Voltigering og Disciplene i de 2 øverste Klasser tillige i Hugning.

I Svømmeøvelserne deltager ligeledes hver Discipel 2 Gange om Ugen.

Skydeøvelser ere foretagne med 7de Klasses 13 Disciple 15 Gange i Aarets Løb og saaledes, at hver Discipel i Regelen har gjort 5 Skud hver Gang. Afstanden har været fra 100 indtil 170 Alen (Skydebanens Længde). Skydningens Resultat har paa alle Afstande været følgende:

Skuddenes Antal	945
Antal af Træffere i støttet Anslag:	
a) i den inderste Cirkelflade	32
b) i den øvrige Del af Cirkelfladen	146

Antal af Træffere i frit Anslag: *	
a) i den inderste Cirkelflade	116
b) i den øvrige Del af Cirkelfladen	514
Points:	
a) Summa	4843
b) Middeltal	5,13

Ved Præmieskydningen, som afholdtes den 6te Mai d. A., erholdt Disciplene H. V. J. O. Johannsen, A. E. Rosendahl og J. C. Thorborg henholdsvis 1ste, 2den og 3die Præmie, de to førstnævnte hver med 37, den sidstnævnte med 32 Points.

Angaaende Gymnastikundervisningen for 7de Kl. lod Ministeriet under 3die Juli f. A. udgaae efterstaaende Rundskrivelse:

„Da Gymnastikdirecteuren hertil har indberettet, at Ministeriets Circulaire af 16de November 1861 om at 7de Klasses Gymnastikundervisning skulde indskrænkes til Hugning, Exercits og Riffelskydning, naar Øvelse i Riffelskydning var indført, er bleven forskjellig opfattet i de forskjellige Skoler, idet man navnlig flere Steder er gaaet ud fra, at Indskrænkningen kun gjaldt de Maaneder, i hvilke Riffelskydningen øvedes, og da Gymnastikdirecteuren herved har overbevist sig om, at det af ham ved Forandringen tilsigtede Maal: en bedre Uddannelse i Hugning og Exercits, ikke er naaet i de Skoler, hvor Indskrænkningen er indført Aaret rundt, samt da han formener, at Hugning og Exercits ikke give Disciplene den fuldstændige legemlige Udvikling og for Sundheden gavnlige Motion, som bibringes dem ved de egentlige gymnastiske Øvelser og hvortil især de ældre Klasser paa Grund af den mere anstregende aandelige Beskjæftigelse trænge, skal Ministeriet efter Gymnastikdirecteurens Indstilling herved tjenstligst meddele Hr. Professoren til behagelig Efterretning og fornøden Iagttagelse, at Disciplene i 7de Klasse fra det nye Skoleaars Begyndelse bør i de Maaneder af Aaret, i hvilke Skydeøvelser ikke foretages, deltage foruden i Hugning og Exercits tillige i de egentlige gymnastiske Øvelser.“

V. Videnskabelige Samlinger.

I. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Program meddelte Fortegnelse er Skolens Bogsamling bleven forøget med følgende Skrifter, af hvilke de med † betegnede ere sendte fra Ministeriet.

- Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. Udg. af d. kgl. nord. Oldskrift-Selskab. 1866, 4. H. — 1867, 1—4. H. Kjøbenhavn.
- † Aarsberetninger fra d. kgl. Geheimearchiv. 4. B. 2. H. Kbh. 1867.
- † Aarsberetninger og Meddelelser fra d. store kgl. Bibliothek. Udg. af C. Bruun. 2. H. Kbh. 1866.
- Aken, A. F., Die Grundzüge d. Lehre von Tempus u. Modus im Griechischen. Rostock 1861.
- Allen, C. F., Breve og Aktstykker til Oplysning af Christiern d. Andens og Frederik d. Førstes Historie. 1. B. Kbh. 1854.
- De tre nordiske Rigers Historie fra 1497—1536. 3. B. 1—2. Afd. Kbh. 1867.
- Andersen, C., Rosenborg, Mindeblad fra de danske Kongers kronologiske Samling. Kbh. 1867.
- Apuleius's Amor og Psyche, overs. og indledet af Dr. F. Nutzhorn. Udg. af C. Paludan-Müller. Kbh. 1867.
- Arlaud, C., Fransk Chrestomathie. Kbh. 1867. (Gave fra Forl.)
- Arrebo's, A. C., Levnet og Skrifter ved H. F. Rørdam. 1—2. D. Kbh. 1857.
- Baggesen, A., Den danske Stat i 1860—61. Kbh. 1862.
- J., Biographie. 1—4. D. Kbh. 1849—56.
- † Bang, J. P., De auctore Iphigeniæ Aulidensis. Hauniæ 1867. (Doctordisp.)
- Bank, B., Deutsches Lesebuch. Wolfenbüttel 1851.
- Beretning om Forhandlingerne paa den 3die Forsamling af de jydsk Kjøbstæders Communalbestyrelser. Horsens 1867. (Gave fra Kammerherre v. Jessen.)
- Berg, A., Udvalg af den norske Literatur. Kbh. 1868. (Gave fra Udg.)
- Berghaus, H., Die Völker des Erdballs. 1—2. B. Brüssel u. Leipzig 1845—47.

- Boisen, L. N., Israels Historie i det gamle Testamente. I—V. B. Kbh. 1847—63.
- Borring, L. S., Album littéraire. 2^{ieme} p. Copenh. 1868. (Gave fra Forf.)
- Bretton, L. P. de, Kronol. Samling af Anordninger, Resolutioner og Kollegialbreve vedk. Fattig-, Skole- og Veivæsenet. 1—2. D. med Reg. Kbh. 1844.
- Systematisk Haandbog i Lovgivningen om Fattig-, Skole- og Veivæsenet. Kbh. 1844.
- Brøchner, H., Problemet om Tro og Viden. Kbh. 1868.
- † Christensen, C., Om Glaucom. Kbh. 1867. (Doctordisp.)
- Cicero, M. Tullius, Ti Taler, overs. af L. Ove Kjær. Kbh. 1868.
- Clausen, H. N., Fortolkning af de synoptiske Evangelier. 1—2. D. Kbh. 1850.
- Confession, Den Augsburgske, overs. og belyst af H. N. Clausen. Kbh. 1851.
- Des-Cartes, Ren., Opera philosophica. Amstel. 1685.
- † Driebein, C., Om Sitophobi. Kbh. 1866. (Doctordisp.)
- Edda, Den ældre. Kritisk Haandudg. ved S. Grundtvig. Kbh. 1868.
- Engelstoft, C. T., Liturgiens Historie i Danmark. Kbh. 1840.
- † Erslew, Th. H., Suppl. til „Alm. Forfatter-Lex. for Konger. Danmark“, indtil Udg. af 1856. 15. H. Kbh. 1867.
- † Eva Homo. Versificeret Novelle. Kbh. 1867.
- Folkeviser, Engelske og skotske, fordanskede af S. Grundtvig. Kbh. 1846.
- Forchhammer, G., Lærebog i Stoffernes alm. Chemie. 1. D. Kbh. 1842.
- Forslag til en forandret Ordning af d. høiere Skolevæsen. 1—2. D. Christiania 1867.
- † Fortegnelse over Metropolitanskolens Bogsamling. Kbh. 1866.
- Friis, St., Roskilde Domkirke. 1—2. H. Kbh. 1851—52.
- Kong Christian den 4des Gravkapel. Kbh. 1868.
- Fritzner, J., Ordbog over d. gamle norske Sprog. 9. H. Christiania 1867.
- Frontonis, M. Corn., et Aurelii Imp. epistolæ. Rec. S. A. Naber. Lips. 1867.
- Generalstaben, Den dansk-tydske Krig i Aarene 1848—50. 1. D. 1. Afsn. Kbh. 1867.
- Guizot, Mémoires pour servir à l'histoire de mon temps. T. 8. Paris 1867.

- Hammerich, M., Danmarks og Norges Literatur, i kort Overblik. Kbh. 1867.
- Hansen, I. A., Vor Forfatnings Historie fra 1848 til 1866. 1—6. H. Kbh. 1867—68.
- † Hauch, J. C., Bemærkninger over nogle ved Christendommen modificerede Oldtidsminder i vore Viser fra Middelalderen. Kbh. 1866. (Universitetsprogr.)
- Heeren, A. H. L., u. F. A. Ukert, Geschichte d. europäischen Staaten. 69 Bde. Hamburg 1829—63.
- Helweg, Dr. L. N., Den danske Kirkes Historie til Reformationen. 7. H. Kbh. 1867.
- Hermes, Zeitschrift f. class. Philologie, herausgeg. v. E. Hübner. 2. B. 2—3. H. — 3. B. 1. H. Berlin 1867—68.
- Homers Ilias. Erkl. Schulausg. v. H. Düntzer. Paderb. 1866.
- Jahrbücher, Neue, f. Philologie u. Pädagogik. 1867, 3—12. H. — 1868, 1—2. H. Leipzig.
- f. class. Philologie, herausgeg. v. A. Fleckeisen. 4. Supplb. 5. H. Leipzig 1867.
- Jenssen-Tusch, H., Plantenavne i forskj. europ. Sprog. 1. Afd. Nordiske Plantenavne. Kbh. 1867.
- Jessen, E., Kort nordisk Gudelære. Kbh. 1867.
- Johannes-Evangeliet, fortolket af H. N. Clausen. Kbh. 1855.
- Kalender, Kongelig dansk Hof- og Stats-, for Aaret 1868. Kbh.
- Kalkar, Dr. C. H., Missionen iblandt Jøderne. Kbh. 1868.
- Kant, I., Kritik d. reinen Vernunft. Leipzig 1799.
- Kritik d. Urtheilskraft. Frankfurt u. Leipzig 1794.
- Grundlegung zur Metaphysik der Sitten, Kritik d. praktischen Vernunft. Leipzig 1838.
- Keyser, R., Efterladte Skrifter. 2. B. 1. Afd. 3. H. — 2. Afd. Christiania 1867.
- Samlede Afhandlinger. 1. H. Christiania 1868.
- Kinch, J., Ribe Bys Historie og Beskrivelse indtil Reformationen. 1. H. Ribe 1868.
- Krüger, C. G., Genealogiske Tabeller til de europæiske Staters Historie. Kbh. 1848.
- † Larsen, F. J., Om Grændserne for den danske Arverets Anvendelighed i de indlemmede slesvigske Distrikter. Kbh. 1867. (Licentiatdisp.)
- Leibnitii, G. G., opera omnia. T. 1—6. Genevæ 1768.
- Leunis, I., Synopsis d. drei Naturreiche. 2. Th. 2. Hälfte, 3. H. Hannover 1867.
- Libri symbolici eccl. evang. Rec. G. A. Hase. Lips. 1827.

- Libri symbolici eccl. cathol. Conjuncti atque notis instructi opera
F. G. Streitwolf et R. E. Klener. Gott. 1838.
- † Linde, A. C. P., Meddelelser ang. Kjøbenhavns Univ., d. polyt.
Lærestalt, Sorø Akad. og de lærde Skoler for Aarene
1857—63. 1—3. H. Kbh. 1865—67.
- Lisco, F. G., Det christelige Kirkeaar. Overs. af C. C. Brix.
1—2. D. Kbh. 1844—45.
- Livii, T., histt. Romm. præf; libri VI—X. Med Oplysninger til
Skolebrug af Chr. Listov. 1. H. Kbh. 1867.
- Lovsamlingen. Chronologisk Register over de kgl. Forordninger
og aabne Breve, samt andre trykte Anordninger, som
fra 1670 ere udkomne, tilligemed et nøiagtigt Udtog af
de endnu gjældende, ved I. H. Schou. (Fortsat af I. L.
A. Kolderup-Rosenvinge og T. Algreen-Ussing.)
1—25. D. (1670—1849.) Kbh. 1795—1849.
- Alphabetisk Register fra 1670—1795 ved I. H. Schou.
2. Udg. Kbh. 1795.
- — — fra 1670—1822 ved I. H. Schou.
4. Udg. Kbh. 1823.
- — — fra 1823—1849 ved T. Algreen-
Ussing. Kbh. 1851.
- Love og Anordninger samt andre offentlige Kundgjørelser
Danmarks Lovgivning vedkommende. Samlede og ud-
givne af T. Algreen-Ussing. 1—12. D. (1850—67.)
Kbh. 1851—68.
- Hovedregister for 1850—59. Ved T. Algreen-Ussing.
Kbh. 1860.
- Ludus de Sancto Canuto duce. Udg. v. S. Birket Smith. Kbh.
1868.
- Luther, Dr. M., Huuspostille, fordansket af Peder Tidemand.
Efter d. første Udg. af 1564 paany udg. af Dr. T. S.
Rørdam. 39—58. H. Kbh. 1867—68.
- † Löffler, E., Forsøg paa en geognostisk Tydning af Landenes
Overfladeforhold. Kbh. 1867. (Doctordisp.)
- M., A., Første Ledetraad i det franske Sprog. Kbh. 1867. (Gave
fra Forl.)
- Maanedsskrift, Dansk. 2. Række. 1867, 1. B. 4—6. H.; 2. B.
1—6. H.; 1868, 1. B. 1—4. H. Kbh.
- † Madvig, J. N., Kortfattet græsk Metrik. 1. Stykke. Kbh.
1867. (Universitetsprogr.)
- Marin, C., Ordspråk och Talesätt på Svenska, Latin, Franska,
Tyska, Italienska och Engelska. Stockh. 1867.
- Martensen, H., Grundrids af Moralphilosophiens System. Kbh. 1841.

- Marquardt, J., Römische Privatalterthümer. 1—2. Abth. Leipz. 1867.
- † Meddelelser, Statistiske, udg. af d. stat. Bureau. 6. B. Kbh. 1867.
- Merz, Dr. H., Geschichtl. u. künstl. Erläuterungen zu L. Weisers Bilder-Atlas. II. B. Stuttgart 1868.
- Mittheilungen, Geographische, v. A. Petermann. 1867, VI—XII; 1868, I—IV; Ergänz. 19—22. Gotha.
- Müller, H. C. D., Ministerierne 1848—66, en statistisk Oversigt. Kbh. 1867.
- Müller, Max, Lectures on the science of language. 5. ed. London 1866. — Second series. London 1864.
- Müller, C. Paludan-, Grevens Feide. 1—2. D. Kbh. 1853—54.
- Müller, S. C., Tillæg til Bibelhistorien. Kbh. 1868. (Gave fra Forf.)
- Muyden, G. v., u. L. Rudolph, Collection d'auteurs français. Ser. 1. Lief. 1—7. Berlin 1862—66.
- Natur, Aus der. Neue Folge. 1867 Nr. 19—52; 1868 Nr. 1—13. Leipzig.
- † Nielsen, O., Bidrag til Oplysning om Sysselinddelingen i Danmark. Kbh. 1867. (Doctordisp.)
- Nielsen, R., Om „den gode Villie“ som Magt i Videnskaben. Kbh. 1867.
- Om Hindringer og Betingelser for det aandelige Liv i Nutiden. Kbh. 1868.
- † Oversigt over d. kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder. 1866 Nr. 5—6; 1867 Nr. 1—3. Kbh.
- Overskou, Th., Den danske Skueplads. 1—5. D. Kbh. 1854—64.
- Pauli Brev til Menighederne i Galatien, fortolket af A. C. Larsen. Kbh. 1867.
- Brev til Menigheden i Ephesus, fort. af A. C. Larsen. Kbh. 1867.
- Breve til Menigheden i Colossæ og til Philemon, fort. af A. C. Larsen. Kbh. 1868.
- Petersen, N. M., Historiske Fortællinger om Islændernes Færd hjemme og ude. IV, 1—3. H. Kbh. 1867.
- Phædrus's æsopiske Fabler, overs. af M. W. Christiania 1868.
- Philologus, Zeitschr. f. d. class. Alterthum. 25 B. 3—4. H.; 26. B. 1—3. H. Göttingen 1867—68.
- Raasløff, W. v., Skildring af de politiske og militaire Forhold i Algérie i 1840 og 1841. Kbh. 1846.
- Rahbek, K. L., Prosaiske Forsøg. 2. Samling. Kbh. 1790.

- Ranke, L. v., Sämmtliche Werke. 1—5. B. Leipzig 1867—68.
 Revue des deux mondes. 1867. Paris.
 Rigsdagstidende. Ordentlig Samling 1867—68. Kbh.
 Rothe, Dr. R., Theologische Ethik. 1—3. B. Wittenb. 1845—48.
 Rothe, Dr. W., De symbolske Bøger i den lutherske Kirke. Kbh. 1833.
 Ræder, J. v., Danmarks Krigs- og politiske Historie fra 1807 til 1809. 2—3. D. Kbh. 1847—52.
 Rørdam, H. F., Mester Jørgen Jensen Sadolin. Odense 1860.
 † — Historieskrivningen og Historieskriverne i Danmark og Norge siden Reformationen. 1. Kbh. 1867. (Doctordisp.)
 Samling af Love og Anordninger m. v. af mere alm. Interesse. 1865—69. 2. H. Kbh. 1867.
 Samlinger til jydsk Hist. og Topografi. 1. B. 3—4. H.; 2. B. 1. H. Aalborg 1867—68.
 Schleicher, A., Die deutsche Sprache. Stuttgart 1860.
 — Compendium d. vergl. Grammatik d. indogerm. Sprachen. Weimar 1866.
 Schwartz, F. L. W., Der Ursprung der Mythologie. Berlin 1860.
 Scott, W., Waverley novels. Part. 7—18. Edinburgh 1867—68.
 Schakspears, W., Dramatiske Værker, overs. af E. Lembocke. 9—13. H. Kbh. 1867—68.
 Siek, Franske Læsestykker. 1. H. Odense 1867.
 Stieler, A., Hand-Atlas. Herausgeg. v. H. Berghaus u. A. Petermann. Neue Bearbb. aus d. Jahren 1865 u. 1866. Gotha 1867.
 † Tabelværk, Statistisk. 3. Række, 7. B. Kbh. 1866.
 Taine, H., Essai sur Tite Live. Paris 1860.
 „Talmud“. Efter den eng. Originals 4de Udg. Kbh. 1867.
 Testamentum. Novum, græce. Ex rec. J. J. Griesbachii. Lips. 1825.
 Theophrasti characteres et Philodemi de vitiis liber decimus. Cum commentt. ed. J. L. Ussing. Hauniæ 1868.
 † Thornam, C., Afbildninger til Brug ved Underv. i Zoologi. 5. H. Kbh.
 † Tidsskrift, Historisk, 3. Række, 5 B, 2 H. Kbh. 1867.
 — for Mathematik. 2. Række, 3. Aarg. 3—12 H.; 4. Aarg. 1—2. H. Kbh. 1867—68.
 — f. Philologi og Pædagogik. 7. Aarg. 3. H. Kbh. 1867.
 — f. Physik og Chemi. 5. Aarg. 12 H.; 6. Aarg.; 7. Aarg. 1—2. H. Kbh. 1867—68.
 — f. popul. Fremstillinger af Naturvidenskaben. 3 Række, 4. B. 2—4. H.; Extrahefte til 4. B.; 5. B. 1. H. Kbh. 1867—68.

- Topsøe, H., Veiledning i den kvalitative uorganiske Analyse. Kbh. 1867.
- Ugeblad f. d. danske Folkekirke. 1867, Nr. 19—53; 1868, Nr. 1—21. Kbh.
- † Undervisningsplan f. Officerskolen. Kbh. 1868.
- Ussing, T. Algreen, Haandbog i d. danske Kriminalret. 1—2. D. Kbh. 1841.
- † Waage, O., J. P. Mynster og de philosophiske Bevægelser paa hans Tid i Danmark. Kbh. 1867. (Licentiatdisp.)
- Vaulabelle, A. de, De to Restaurationsperioders Historie. Overs. af A. V. Læssøe. 1—4. D. Kbh. 1847—48.
- Vaupell, C., De nordsjællandske Skovmoser. Kbh. 1851.
- Vaupell, O., Kampen for Sønderjylland 1848—50. 1—3. D. Kbh. 1865—68.
- Weisser, L., Bilder-Atlas z. Stud. d. Weltgeschichte. 36—38. Lief. Stuttgart.
- Wiese, L., Verordnungen u. Gesetze f. d. höheren Schulen in Preussen. 1. Abth. Berlin 1867.
- Vitruvius, Den danske. 1—2. D. Kbh. 1746.
- Worsaae, J. J. A., Blekingske Mindesmærker fra Hedenold. Kbh. 1846.
- Minder om de Danske og Nordmændene i England, Skotland og Irland. Kbh. 1851.
- Xenophon, Anabasis, bearb. f. vore Skoler af C. Berg og O. Fibiger. Kbh. 1867.
- Memorr. Socratis, udg. af C. Thomsen. Kbh. 1867.
- Zeller, E., Philosophie d. Griechen. III, 2. Leipzig 1868.
- Zeuthen, H. G., Den analytiske Geometries Begyndelsesgrunde. Kbh. 1867.
- Ørsted, A. S., Over Sammenhængen mellem Dydelærens og Retslærens Princip. 1—2 D. Kbh. 1798.

Desuden har Bibliotheket gennem Ministeriet modtaget Programmer fra de danske og norske lærde Skoler og højere Realskoler for 1867 og fra de svenske for 1866 og 1867.

2. Discipelbibliotheket

har i dette Aar havt følgende Tilvæxt:

- Aftenlæsning, et underholdende Maanedsskrift. Ny Række, 5. B. 2—6 H.; 6. B.; 7. B. 1. H. Kbh. 1867—68.
- Andersen, C., Rosenborg, Mindeblade fra de danske Kongers kronologiske Samling. Kbh. 1867.
- Minderuner over danske Mænd og Kvinder. Kbh. 1867.

- Beskow, B. v., Torkel Knutson. Overs. af A. Oehlenschläger. Kbh. 1837.
- Bjørnson, Bjørnstjerne, m. Fl., Ved Løvfaldstid, Billeder. Christiania 1867.
- Fiskerjenten. Kbh. 1868.
- Both, L., Fra Heden til Havet, vesterjydske Skizzer. Kbh. 1868.
- Bremer, F., Tegninger af Hverdagslivet. Efter det Svenske v. T. Schorn. Kbh. 1836.
- Brun, M. V., Maria Antoinette, Skuespil. Kbh. 1868.
- Cervantes Saavedra, Miguel de, Don Quixote. Overs. af C. D. Biehl. 2. Udg., revid. af F. L. Liebenberg. 15. H. Kbh.
- Digtninger, Nye, af danske Forf., udgivne af C. Winther. Kbh. 1868.
- Ewald, H. F., Svenskerne paa Kronborg. 1—2. D. Kbh. 1867.
- Fabricius, O., Til Underholdning for Ungdommen. 2. B. 4. H. Horsens 1867.
- Folkelæsning. Smaaestykker. 1. B. 3—5. H.; 2. B. 1. H. Kbh. 1867—68.
- Fredericiaslaget af O. Vaupell. Kbh. 1867.
- Hakon Jarl hin Rige, Sörgespil af A. Oehlenschläger. Kbh. 1867.
- Danske Kæmpeviser og Folkesange v. S. Grundtvig. Kbh. 1867.
- For Ungdommen, v. G. Rode. Kbh. 1867.
- Fra alle Lande, Maanedsskrift. 5. D. 4—6. H.; 6. D.; 7. D. 1—4. H. Kbh. 1867—68.
- Friis, St., Roeskilde Domkirke. 1—2. H. Kbh. 1851—52.
- Goldschmidt, M., En Skavank, Skuespil. Kbh. 1867.
- Kjærlighedshistorier fra mange Lande. Kbh. 1867.
- Gyllenbourg-Ehrensward, Fru, Samlede Skrifter. 6—12. B. Kbh. 1867.
- Haandhog i Roning, udg. af Handels- og Contoirist-Foreningen. Kbh. 1868. (Gave fra Udg.)
- Hertz, H., Nytaarsgave for 1868. Kbh.
- Hillerup, F. C., Italienske Noveller. Kbh. 1833.
- Holst, H. P., Ude og hjemme, Reiseerindringer. Kbh. 1843.
- Stemninger i Tiden, Digte. Kbh. 1850.
- Kaiser, F., Stjernehimlen. Overs. af M. Ørsted. Kbh. 1867.
- Kleist, H. v., Prinds Fridrich af Homburg. Overs. af A. E. Boye. Kbh. 1826.
- Krebs, F. Castberg, Vestfjorddal, Pennetegninger. Kbh. 1868.
- Laurent, I. P., Livet i Felten. Kbh. 1849.

- Mac-Clure, R., Opdagelsen af Nordvestpassagen. Overs. af D. P. Svendsen. Kbh. 1858.
- Sange, 100 udvalgte, til Brug i Skolen og blandt Folket. Kbh. 1868.
- Schou, Dr. H., Græske Sagn, fortalte for Ungdommen efter N. Hawthorne. Kbh. 1867.
- Scott, W., Klosteret. Overs. af L. Moltke. Kbh. 1867.
- Thiele, I. M., Breve fra England og Skotland. Kbh. 1837.
- Tolderlund, H., Fortællinger og Skildringer. Kbh. 1868.

Udtog af Discipelbibliothekets Regnskab.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Aar	11 R ^{sk} 64 β
Deltagernes Bidrag	65 — 58 -
Overskud fra Discipelballet	2 — „ -
Summa Indtægt	79 R ^{sk} 26 β

Udgift.

Indkjøbte Skrifter og disses Indbinding	61 R ^{sk} 37 β
Trykning af Kataloger	17 — 24 -
Summa Udgift	78 R ^{sk} 61 β
Sammenholdes hermed Indtægten	79 — 26 -
fremkommer som Restbeholdning	„ R ^{sk} 61 β

VI. Skolebeneficier og Legater.

Under 12te November f. A. approberede Ministeriet følgende Fordeling af Skolens almindelige Beneficier for indeværende Skoleaar:

I. Fri Undervisning og høieste Stipendium 50 R^{sk} (Alt at oplægge): 1. O. N. Glarbo. 2. M. H. Grabow. 3. A. Dybdal. 4. G. L. Jespersen.

II. Fri Undervisning og mellemste Stipendium 35 R^{sk} (Alt at oplægge): 1. F. R. H. B. Bruun. 2. J. C. Thorborg. — Som extraordinaire

Gratister: 1. R. C. Ekeroth. 2. L. F. Schmidt.
3. P. D. J. Müller.

III. Fri Undervisning og laveste Stipendium 20 *Rdl* (Alt at oplægge): A. Riber.

IV. Fri Undervisning: 1. O. Høegh-Guldberg. 2. E. Maar. 3. S. Bjerre. 4. C. G. Ritter. 5. L. O. Faber. 6. J. F. Schjøtt. —
Som extraordinaire Gratister: 1. A. P. H. Birch. 2. A. C. Ekeroth. 3. C. C. Müller. 4. A. T. Schmidt.

V. Undervisning for nedsat (o: halv) Betaling samt laveste Stipendium 20 *Rdl* (Alt at udbetale): 1. P. Rosenstand. 2. A. Jensen. 3. B. Nathansen. 4. V. Cohn.

VI. Mellemsste Stipendium 35 *Rdl* (Alt at udbetale): 1. H. C. V. Køster. 2. H. V. J. O. Johannsen. 3. J. L. Busch. 4. N. P. Schouenborg. 5. T. Schou.

VII. Undervisning for nedsat Betaling: 1. C. A. Iversen. 2. V. A. Madsen.

VIII. Laveste Stipendium 20 *Rdl* (Alt at udbetale): 1. F. B. Petersen. 2. J. G. Warburg. 3. J. Schou. 4. J. A. Nielsen.

Det Davidsenske Legat, 2 Portioner paa 10 *Rdl* hver, tillagdes Disciplene O. N. Glarbo og A. Riber.

Af det Flensborgske Legat tilkjendtes, overensstemmende med Fundatsen, efter fuldendt Aarsprøve 1867 efternævnte Disciple de vedfœiede Flidsbelønninger:

O. N. Glarbo: Stoll, die Sagen des class. Alterthums. 2 Bde.

A. Dybdal: Plougs samlede Digte.

A. P. H. Birch: Stoll, Die Sagen des class. Altherthums. 2 Bde.

R. C. Ekeroth: Samme Værk.

O. Høegh-Guldberg: Ingemanns Valdemar d. Store, Prinds Otto og Dronning Margrethe.

L. F. Schmidt: Ingemanns Kong Erik og de Fredløse samt Prinds Otto.

L. O. Faber: Thiele, Danmarks Folkesagn. 1—3. D.

A. Jensen: Ingemanns Valdemar Seier og Erik Menveds Barndom.

C. C. Müller: Ingemanns Valdemar d. Store, Erik Menveds Barndom og Dronning Margrethe.

J. F. Schjøtt: Holbergs Peder Paars og Oehlen-schlägers Aladdin.

H. J. Bang: Ingemanns Kong Erik og de Fredløse samt Prinds Otto.

Understøttelse af Stipendieoverskudsfonden bevilgedes 7 af Skolens forhenværende Disciple, nemlig: stud. philol. H. Cohn og stud. med. A. G. Linde hver 70 *Rdl.*, studd. theol. H. C. Møller, H. A. Rosendahl og H. Sabroe, stud. med. H. A. I. Jensen og stud. math. H. E. I. Mylord hver 50 *Rdl.*

VII. Udtog af Skolens Regnskaber

for Aaret fra 1ste April 1867 til 31te Marts 1868.

A. Den egentlige Skolekasse.

	Indtægt.	R ^M	B.
1. Renter af Skolens Kapitalformue		94	"
2. Tiendeindtægter		2,671	75
3. Horsens Kirkers Bidrag		100	"
4. Skolecontingenter		4,074	16
5. Stipendieoverskudsfondens Tilskud		1,500	"
6. Af Svanes Legat		836	"
7. Tilskud fra den almindelige Skolefond		9,040	92½
	Summa Indtægt	18,316	87½
	Udgift.		
1. Lærernes Lønninger		14,452	"
2. Inspection og Tilsyn ved Gymnastikundervisningen		150	"
3. Pedellens Løn		140	"
4. Lærernes Vederlag for Andel i Skolepengene . .		102	"
5. Timeundervisning		1,259	12
6. Tilskud til Bibliothek og videnskabelige Apparater		349	45
7. Bygningernes Vedligeholdelse		191	44
8. Leieudgift for Badelokale		20	"
9. Inventariets Vedligeholdelse		109	88
10. Brændselsforødenheder		318	32
11. Belysningsforødenheder		66	62
12. Skatter og Afgifter		155	32
13. Regnskabsføringen		300	"
14. Forskjellige løbende Udgifter:	R ^M	B.	
a. Skoleopvartning (foruden Pedellens faste Løn)	20	"	
b. Rengjøring	142	48	
c. Porto, Protocoller, Skrivematerialier og Afskrivning	73	43	
d. Programmer og Skolehøitideligheder	106	"	
e. Andre Udgifter	17	68	
		359	63
15. Undervisning i Brugen af Skydevaaben		64	24
	Summa Udgift	18,038	18
	Sammenholdes hermed Indtægten	18,316	87½
	fremkommer som Overskud	278	69½

B. Legaterne til Skolens Bibliothek.

Indtægt.		RM	β
1. Renter af en Statsobligation		"	48
2. Jordleie		63	48
3. Teilmanns Legat		20	"
4. Skolekassens Tilskud		349	45
		<hr/>	
Summa Indtægt		433	45

Udgift.

1. Indkjøbte Bøger og disses Indbinding	431	9
2. Den naturhistoriske Samling	2	36
		<hr/>
Summa Udgift	433	45

C. Flensborgs Legat.

Indtægt.

1. Beholdning fra Finantsaaret 1866—67 ¹	2	36½
2. Renter af en Statsobligation	"	48
3. Jordleie	65	32
		<hr/>
Summa Indtægt	68	20½

Udgift.

Indkjøbte Bøger og disses Indbinding	66	87
Sammenholdes hermed Indtægten	68	20½
fremkommer som Overskud	1	29½

D. Stipendiefonden.

Indtægt.

Renter af Fondens Kapitalformue	463	77
---	-----	----

Udgift.

1. Udbetalte Stipendier	160	"
2. Overført i Stipendieoverskudsfonden	303	77
		<hr/>
Summa Udgift	463	77

E. Stipendieoverskuds-fonden.

	Indtægt.	
	Rkr	β
1. Beholdning fra Regnskabsaaret 1866—67	887	76½
2. Renter af Fondens Capitalformue	1,401	"
3. Tiendeindtægter	816	70
4. Afgiften fra Hansted Hospital	282	78
5. Andel af Svanes Legat	418	"
6. Davidsens Legat	20	"
7. Overført fra Stipendiefonden	303	77
8. Hævet i Horsens Sparekasse	1,000	"
9. Hjemfaldne Oplagspenge	45	"
	<u>Summa Indtægt 5,175</u>	<u>13½</u>

	Udgift.	
1. Afgivet til Skolekassen	1,500	"
2. Til to Enker i Horsens	40	"
3. Udlaant mod Panteobligation	1,600	"
4. Udbetalte Oplagspenge	150	"
5. Stipendier til 13 Disciple	167	48
6. Oplagte Stipendier, afgivne til den alm. Skolefond	300	"
7. Davidsens Legat til to Disciple	20	"
8. Understøttelse til 7 Studerende	390	"
9. Skatter af Tammestrupgaards Tiende	3	74
10. Oplagspenge, indsatte i Sparekassen	580	"
11. Regnskabsførerens Procenter	67	62
	<u>Summa Udgift 4,818</u>	<u>88</u>

Sammenholdes hermed Indtægten 5,175 13½
 fremkommer som Kassebeholdning 356 21½

Aarsprøven og Afgangsprøverne 1868

afholdes i følgende Orden:

I. Skriftlige Prøver:

Tirsdagen den 23de Juni.

8—12. VII. Dansk Stil (I). 4—8. VII. Latinsk Version.

Torsdagen den 25de Juni.

8—12. VII. Latinsk Stil. 4—8. VII. Arithmetik.

Fredagen den 26de Juni.

8—12. VII. Geometri. 4—8. VII. Dansk Stil (II).

Torsdagen den 9de Juli.

8—11½. VI. Dansk Stil. 8—10½. VS. Lat. Version.

VR. Dansk Stil (I). II. Dansk Stil.

8—10½. IVR. Engelsk Stil. I. Tydsk Version.

8—10. IIIS. Lat. Stil. 10½—1. IV. Tydsk Stil.

3—6. VI. Lat. Stil. 3—6½. VR. Regning (I).

VS. } 3—6. II. Lat. Stil og Version.

IV. } Dansk Stil. 3—5½. I. Dansk Stil.

III. }

Fredagen den 10de Juli.

8—10½. VI. Matematik. 8—11½. VR. Dansk Stil (II).

IVS. Lat. Stil. 8—10½. VS. Lat. Stil.

IVR. Regning. II. Tydsk Version.

8—10. IIIS. Lat. Version. I. Regning.

10½—1. VS. Matematik. 10½—1. III. Regning.

IVS. Lat. Version. 2—4½. VI. Lat. Version.

2—5½. VR. Regning (II). IV. Matematik.

2—4½. VS. Tydsk Stil. II. Regning.

III. Tydsk Stil.

II. Mundtlige Prøver:

Fredagen den 10de Juli.

Syngestuen.	Syngestuen.
9—12. VIIB. Matematik.	3—5. I. Geographi.

Lørdagen den 11te Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11. VIIB. Latin.	9—10 ¹ / ₂ . VI. Religion.
3—5 ¹ / ₂ . II. Latin.	11—1. I.
	3—4 ¹ / ₂ . VS. } Naturhistorie.
	4 ¹ / ₂ —6. VR. }
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. IV. Historie.	9—12. III. Geographi.
3—6. IV. Tydsk.	3—6. III. Dansk.

Mandagen den 13de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—10 ¹ / ₂ . VI. Græsk.	9—10 ¹ / ₂ . VIIB. Naturlære.
11—12 ¹ / ₂ . VR. Tydsk.	11—12. VIIA. } Hebraisk.
3—5. IIIS. Latin.	12—12 ¹ / ₂ . VIIB. }
	3—5 ¹ / ₂ . IIA. Dansk.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—10 ¹ / ₂ . VR. } Historie.	9—11. I. Religion.
11—12 ¹ / ₂ . VS. }	3—5 ¹ / ₂ . IIB. Tydsk.
3—6. IV. Fransk.	

Tirsdagen den 14de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11. VIIB. Græsk.	9—11 ¹ / ₂ . IIB. Dansk.
11 ¹ / ₂ —1. IVR. Engelsk.	11 ¹ / ₂ —1. VI. Historie.
3—5. I. Historie.	3—6. V. Fransk.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. III. Fransk.	9—11 ¹ / ₂ . IIA. Tydsk.
3—6. IV. Geographi.	3—5 ¹ / ₂ . IIA. Religion.

Onsdagen den 15de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—10 $\frac{1}{2}$. VI. Latin.	9—11 $\frac{1}{2}$. IIB. Religion.
11—1. VS. Latin.	3—4 $\frac{1}{2}$. VS. Tydsk.
3—4. IIIR. Engelsk.	5—7. VR. Matematik.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. IV. Naturhistorie.	11—1. I. Dansk.
4—7. III. Religion.	3—4 $\frac{1}{2}$. VR. Geographi.

Torsdagen den 16de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11 $\frac{1}{2}$. IVS. Latin.	9—11 $\frac{1}{2}$. IIA. Geographi.
11 $\frac{1}{2}$ —1. VR. Dansk.	11 $\frac{1}{2}$ —1. VI. Naturhistorie.
6—7 $\frac{1}{2}$. VIIA. Naturlære.	3—6. IV. Religion.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11. VS. Græsk.	9—12. III. Tydsk.
3—5. I. Tydsk.	3—5 $\frac{1}{2}$. IIB. Geographi.
5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$. VR. Engelsk.	

Fredagen den 17de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11 $\frac{1}{2}$. VIIA. Græsk.	9—10 $\frac{1}{2}$. VI. Geographi.
4—7. VIIA. Historie.	3—4 $\frac{1}{2}$. VI. Tydsk.
	5—6 $\frac{1}{2}$. VS. Religion.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—12. IV. Arithmetik.	9—11. IIA. Naturhistorie.
3—6. IV. Geometri.	3—5 $\frac{1}{2}$. IIB. Historie.

Løvdagen den 18de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—12. VIIA. Latin.	9—11 $\frac{1}{2}$. VS. Matematik.
4—5 $\frac{1}{2}$. VI. Fransk.	4—7. VIIA. Matematik.

6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11 $\frac{1}{2}$. IIA. Historie.	9—12. III. Naturhistorie.
11 $\frac{1}{2}$ —1. IVR. Dansk.	3—6. III. Historie.
3—5 $\frac{1}{2}$. IVS. Græsk.	

Mandagen den 20de Juli.

Syngestuen.	8de Læsestue.
9—11. VIIB. Historie.	9—11. IIB. Naturhistorie.
6te Læsestue.	5te Læsestue.
9—11. VI. Mathematik.	9—10 $\frac{1}{2}$. VS. Geographi.

Løverdagen den 11te Juli, Eftermiddag Kl.
6—7, afholdes Gymnastikprøven.

Tirsdagen den 14de Juli, Eftermiddag Kl.
6—7, afholdes Sangprøven.

Tirsdagen den 21de Juli om Formiddagen Kl.
9 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Onsdagen den 22de Juli om Formiddagen Kl.
9 bekendtgøres Prøvernes Udfald, hvorefter Sommer-
ferien tager sin Begyndelse.

Mandagen den 24de August begynder Under-
visningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes her-
ved Disciplenes Fædre og Foresatte samt Enhver, som
interessere sig for Skolens Virksomhed.
